

A Telkibányai Kánya-hegy, mint a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel elnevezésű (HUBN10007) Natura 2000-es terület részterületének fenntartási terve

AGGTELEKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

A Telkibányai Kánya-hegy, mint a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel elnevezésű (HUBN10007) Natura 2000-es terület részterületének fenntartási terve

Összeállították:

FIRMÁNSZKY GÁBOR, DR. BOLDOGH SÁNDOR, FARKAS ROLAND, PAPP VIKTOR GÁBOR,
LONTAY LÁSZLÓ, PELLER GÁBOR, SZMORAD FERENC

JÓSVAFŐ, 2010

Tartalomjegyzék

Natura 2000 fenntartási terv	5
1 A terület azonosító adatai.....	5
1.1 Név	5
1.2 Azonosító kód	5
1.3 Kiterjedés	5
1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	5
1.5 Érintett település(ek)	6
1.6 Egyéb védeltségi kategóriák	6
1.7 Tervezési és egyéb előírások.....	7
2 Veszélyeztető tényezők.....	8
3 Kezelési feladatok meghatározása	8
3.1 Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	8
3.2 Kezelési javaslatok.....	9
3.2.1 Élőhelyek kezelése	9
3.2.1.1 Szántóként hasznosított területek.....	9
3.2.1.2 Gyep (rét, legelő) művelési ágú területek	10
3.2.1.3 Erdőgazdálkodás	10
3.2.1.4 Vadgazdálkodás	12
3.2.2 Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés.....	13
3.2.3 Fajmegőrzési intézkedések	13
3.2.4 Kutatás, monitorozás.....	16
3.3 A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében	16
3.3.1 Agrártámogatások	16
3.3.1.1 Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer	16
3.3.1.2 Javasolt agrártámogatási rendszer.....	17
3.4 A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	17
3.4.1 Felhasznált kommunikációs eszközök	17
3.4.2 A kommunikáció címzettjei	17
3.4.3 Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel.....	18
 A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció.....	19
1 A tervezési terület alapállapot jellemzése	19
1.1 Környezeti adottságok.....	19
1.1.1 Éghajlati adottságok	19
1.1.2 Vízrajzi adottságok	19
1.1.3 Talajtani adottságok	20
1.2 Természeti adottságok.....	20
1.2.1 A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok.....	20
1.2.1.1 A tervezési területen előforduló, a Natura 2000 terület jelölése alapjául szolgáló közösségi jelentőségű madárfajok	21
1.2.1.2 A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok.....	23
1.2.1.3 A területen előforduló közösségi állatfajok, 2.A) melléklet alapján.....	24
1.2.1.4 A területen előforduló kiemelt jelentőségű közösségi állatfajok, 2.B) melléklet alapján	25

1.2.1.5	A területen előforduló védett és fokozottan védett növény- és állatfajok.....	25
1.3	Területhasználat	27
1.3.1	Művelési ág szerinti megoszlás.....	27
1.3.2	Tulajdoni viszonyok.....	29
1.3.3	Területhasználat és kezelés	29
1.3.3.1	Mezőgazdaság.....	29
1.3.3.2	Erdészet.....	29
1.3.3.3	Vadgazdálkodás, halászat, horgászat	31
1.3.3.4	Vízgazdálkodás	31
1.3.3.5	Turizmus	31
1.3.3.6	Ipar	32
1.3.3.7	Infrastruktúra.....	32
2	Felhasznált irodalom	33
3	Mellékletek.....	34

Natura 2000 fenntartási terv

1 A terület azonosító adatai

1.1 Név

Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel Különleges Madárvédelmi Terület, Telkibányai Kánya-hegy részterület

1.2 Azonosító kód

HUBN 10007

1.3 Kiterjedés

A teljes madárvédelmi terület kiterjedése: 115194,2 ha. A kánya-hegyi részterület kiterjedése: 780,8 ha. A részterület elhelyezkedését a teljes területhez képest az **1. melléklet** mutatja be. A részterület tengerszint feletti magasság: min. 268 m; max. 614 m.

EOV-koordináta (központi): 823035–353801

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

Kijelölésének és fenntartásának alapját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfaj, valamint az 1. B) számú mellékletben meghatározott vonuló madárfaj jelentős állománya jelenti.

Jelölőfajok a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel Különleges Madárvédelmi Területen:

Magyar név	Tudományos név	A terület értékelése			
		populáció	megőrzöttség	izoláltság	általános
jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>	C	B	C	B
parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>	A	B	C	B
békászó sas	<i>Aquila pomarina</i>	A	B	B	B
szirti sas	<i>Aquila chrysaetos</i>	A	B	B	B
uhu	<i>Bubo bubo</i>	A	B	C	B
lappantyú	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B	B	C	B
fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	B	B	C	B
fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>	B	B	C	B
vízirigó	<i>Cinclus cinclus</i>	B	C	B	C
kígyászölyv	<i>Circaetus gallicus</i>	A	B	C	B
kék galamb	<i>Columba oenas</i>	B	B	C	B

haris	<i>Crex crex</i>	B	B	C	B
fehérhátú fakopáncs	<i>Dendrocopos leucotos</i>	A	B	C	B
balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>	C	C	C	C
fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>	B	B	C	B
kerecsensólyom	<i>Falco cherrug</i>	C	B	C	B
örvös légykapó	<i>Ficedula albicollis</i>	C	B	C	B
töviszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	B	B	C	B
kis örgébics	<i>Lanius minor</i>	C	B	C	B
darázsölyv	<i>Pernis apivorus</i>	B	B	C	B
hamvas küllő	<i>Picus canus</i>	B	B	C	B
uráli bagoly	<i>Strix uralensis</i>	A	B	C	B

(A területen megtalálhatók még a 91G0 Pannon gyertyános tölgyesek és a 9130 szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum) közösségi jelentőségű élőhelyek is).

1.5 Érintett település(ek)

A fenntartási tervben tervezés alá eső település: Telkibánya

A település közigazgatási területén a fenntartási terv által érintett helyrajzi számok listája (felsorolás szinten): 09/1, 09/3, 09/4, 09/5, 021, 023/1, 023/2, 023/3a, 023/3b, 023/4a, 023/4b, 024, 026, 027/2, 027/4, 027/5, 0203/1, 0203/2, 0204, 0206, 0207, 0208, 0210, 0211, 0212, 0213, 0214/2, 0214/3a, 0214/3b, 0215/2a, 0215/2b, 0215/2c, 0215/2d, 0215/2f, 0215/2g, 02156/2h, 0216/f, 0216/g, 0216/h, 0216/j, 0216/k, 0216/l, 0216/m, 0226/2a, 0227/1a, 0227/1b, 0227/1c, 0227/1d, 0227/2, 0229/1, 0229/2, 0229/3, 0230/a, 0230/b, 0230/c, 0230/d, 0233, 0235.

Közigazgatási besorolás (NUTS kód):

HU3 Alföld és Észak-Magyarország

HU31 Észak-Magyarország

HU311 Borsod-Abaúj-Zemplén

1.6 Egyéb védeltségi kategóriák

Védeltségi kategória megnevezése	Kiterjedés (ha)	Törzskönyvi szám	Jogszabály száma
Egyéb érintett Natura 2000 terület	-	-	-
Országos jelentőségű védett természeti terület	-	-	-
Helyi jelentőségű védett terület	-	-	-
Ex lege védett területek: 8 forrás	Nem mérhető	-	1996. évi LIII. törvény
Nemzeti Ökológiai Hálózat magterülete	Teljes terület	-	2003. évi XXVI. törvény
Egyéb nemzetközi védelemben részesülő terület	-	-	-

1.7 Tervezési és egyéb előírások

A tervezési területre vonatkozó előírásokat tartalmazó jogszabályok:

- 1996. évi LIII.tv. A természet védelméről
- 1993. évi XLVIII.tv. A bányászatról
- 1994. évi LV. tv. A termőföldről
- 1995. évi LIII.tv. A környezet védelmének általános szabályairól
- 2009. évi XXXVII.tv. Az erdőről az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról,
- 1996. évi LV.tv. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászátról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelettel
- 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 276/2004. (X. 8.) Korm. rendelet a természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról
- 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól
- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 13/2001 KÖM rendelet a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
- 12/2005. (VI. 17.) KvVM rendelet a fokozottan védett növény-, illetve állatfajok élőhelyén és élőhelye körüli korlátozás elrendelésének részletes szabályairól
- 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet a telekalakításról
- 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról, illetve az e rendeletet módosító 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet, mely a 4/2004. FVM rendeletet kiegészíti a támogatható területre és az állatállományra vonatkozó értékelési szempontokkal.
- 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről
- 128/2007. (X. 31.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól
- 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat 10/2009 (V. 5.) számú rendelete a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési Terv szabályzatáról
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat 37/2009 (IV.30.) számú határozata a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési irányelvekről, ajánlásokról és intézkedésekről

- Telkibánya község településrendezési terve. Az elfogadó jogszabályok száma: 67/2004. (XII. 20.) Önk. határozat (településszerkezeti terv) és 17/2004. (XII. 20.) Önk. rendelet (helyi építési szabályzat).
- A Bizottság Határozata (1996. december 18.) a Natura 2000 keretében javasolt területek adatszolgáltatási űrlapjáról (97/266/EK). E. Függelék: A terület természetvédelmi helyzetét befolyásoló hatások és tevékenységek. Az Európai Közösség Hivatalos Lapja (1997. 04. 24.) L 107.

2 Veszélyeztető tényezők

A tervezési területen legjelentősebb veszélyforrást az illegális technikai sportok végzése, melyek a terület zavarásán túl jelentős élőhely károsítással is járnak. Jelentős potenciális veszélyforrást jelenthet a természetvédelmi szempontból kedvezőtlen időszakban megrendezett, koordinálatlan/szabályozatlan tömegrendezvények.

Kód	Veszélyeztető tényező	Megjegyzés
E42	Motocross, quad	Erdészeti utakon és erdőben
E45	Túrázás motoros járművel	Terepjárókkal, terepmotorokkal
E60	Intenzív gépjárműforgalom	Potenciális veszélyként, ha indokolatlan és túlzott közlekedés történik az erdészeti feltáró utakon, illetve a honvédségi objektumhoz
M20	Felhagyott gyepművelés	Korábban jellemző legeltetés és kaszálás felhagyása
M32	Kaszálás elmaradása	Több éven át nem kezelt gyepek
T12	Beerdősülés	Nem kaszált gyepeken az erdőszegélyben
E00	Egyéb emberi tevékenység	Tömeg(sport)rendezvények szaporodási időszakban
790	Fényszennyezés	Katonai objektum éjszakai kivilágítása (amely rovarvonzás révén jelentősen csökkentheti a rovarfajok állományát és zavaró hatásként léphet fel más fajok esetén is)
180	Tűzesetek	Főleg gyepterületeken a tavaszi, kora nyári időszakban.

3 Kezelési feladatok meghatározása

3.1 Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A Zempléni-hegység a nagytestű ragadozómadarak és baglyok előfordulása tekintetében hazánk legjelentősebb területe, de kiemelkedő fészkelő állományai vannak az erdei élettérhez kötődő harkályféléknek és légykapóknak is. A Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi terület ezeknek a természetvédelmi szempontból kiemelkedő jelentőséggel bíró fajoknak a megőrzése szempontjából kulcsfontosságú. A terület kijelölése a fészkelő- és táplálkozóterületek megőrzését, illetve ezen keresztül e fajok hosszú távon is stabil állományainak fenntartását hivatott szolgálni. Ezeknek a célkitűzéseknek az elérése érdekében az erdőgazdálkodás

megfelelő szabályozása és a hegylábi területek gyepeinek kezelése kiemelkedő jelentőséggel bír.

A gyepek megfelelő állapotban és kiterjedésben történő megőrzése azonban nem csak a ragadozók táplálkozása miatt alapvető fontosságú, hanem az egyes években nagy számban előforduló, fokozottan védett haris szempontjából is. Az erdőállományok fenntartása mellett ezért fontos célkitűzés a gyepterületek állapotának megőrzése, illetve a kaszálások révén adottságaik kedvezőbbé tétele, a hagyományos területhasználati módok (kaszálás, legeltetés) fenntartása, illetve visszaállítása.

A tervezési területen kiemelt cél az erdők állapotának fenntartása, a változatos korosztályi összetétel irányába történő elmozdulás. Az erdővel határos és hegylábi kaszálók hagyományos módon történő kezelése. Mindezen célok elérése annak érdekében szükséges, hogy ezen élőhelyeket használó (költő és táplálkozó) madárfajok számára hosszú távon, stabil élőhelyeket biztosítsunk.

3.2 Kezelési javaslatok

A tervezéssel érintett Kánya-hegy Különleges Madárvédelmi Terület – mint részterület – kezelési javaslatait a jelenlegi állapot, illetve a korábban meghatározott célállapot eléréséhez szükséges lépések figyelembe vételével határoztuk meg. Ennek lényege, az erdőállomány és az erdővel határos gyepterületek olyan irányú kezelése, hogy a területen előforduló fajok számára hosszú távon alkalmas élőhelyet biztosítson. A kezelési javaslatok összeállításánál természetesen a területre jellemző, egyéb védett, de nem jelölő fajok igényeit is figyelembe vettük.

A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó, természetvédelmi szakmai szempontból kívánatos javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.

A javaslatok megvalósíthatósága az elérhető vidékfejlesztési támogatások és pályázati források alkalmazásával lehetséges.

3.2.1 Élőhelyek kezelése

3.2.1.1 Szántóként hasznosított területek

- Extenzíven használt szántókat hagyományos műveléssel javasolt fenntartani a környezetkímélő besorolású vegyszerek alkalmazhatósága mellett.
- A kialakult táblahatárok mezsgyéinek, gyepes táblaszegélyeinek megőrzése kívánatos.
- Az 5 hektárnál kisebb parcellákon a parcellaszegélyekben lévő fasorok, cserjések fenntartása kívánatos.
- Felhagyott szántókat az inváziós és özőnnövények terjedésének megakadályozása érdekében évente egy vagy többszöri kaszálással javasolt kezelni.
- Több éve felhagyott szántók esetében, ahol a gyepesedés a természetközeli vegetáció felé halad, ott kaszálással, esetleg legeltetéssel javasolt a területet fenntartani, valamint kezdeményezni kell a gyepképződést, a művelési ág váltását.
- A szántóterületeken a talajerő megtartása érdekében az ugaroltatást és a pillangósok vetésforgóba illesztését javasolt alkalmazni.

- A szántóföldi kultúra és a gyepterület találkozásánál, a szántóföldi kultúra méretétől függően vegyszermentes sávot javasolt hagyni (3-6 méter széles).
- Nem művelt vadföldek esetében, az invázív növények megjelenésének elkerülése érdekében évente egyszer javasolt lekaszálni a parlagterületet.

3.2.1.2 Gyep (rét, legelő) művelési ágú területek

Natura 2000 gyepterületek esetén a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges betartani, ezeken túlmenően, illetve ezeket pontosítva az alábbi javaslatok fogalmazhatók meg:

- A természeti értékekben gazdag tisztásokat, gyepeket az Igazgatóság iránymutatása alapján legalább 3 évente egy alkalommal javasolt lekaszálni. A gyepekről a lekaszált szervesanyag összegyűjtése és elhordása szükséges.
- Természetvédelmi szempontból értékes gyepterületeken az Igazgatóság iránymutatása alapján cserjeirtást javasolt végezni.
- Az 5 hektárnál nagyobb legelő-, vagy kaszálóterületeken, a terület minimum 5%-án a cserjeborítottságot vagy facsoportok megléte biztosítandó.
- A gyepterületek túlegeltetése tilos (269/2007. (X.18.) Korm. rend. alapján).
- Legeltetés során a taposási kár, és a téli legeltetés kerülendő.
- Legelő állatként szarvasmarha, juh és ló, esetleg vegyes nyájban kecske legeltetése engedélyezhető. Előnyben részesítendő az ősi fajták.
- Legeltetéses állattartás során félszáraz és száraz gyepekben, bármely övezetben a legeltetés intenzitására hektáronként a 0,5 állategység (kecske esetén az 1 állategységet) javasolt.
- Minden gyeptípusban, ahol invázív növényvel való fertőzöttség jelentkezik, szükséges az adott adventív faj visszaszorítása kaszálással (a fertőzöttség mértékétől függően, évente 2-3 alkalommal).
- A legelőterületeken – a géppel nem kezelhető területek kivételével – tisztító kaszálást javasolt végezni.
- A géppel nem kezelhető legelőterületek túlzott becserjésedését kézi cserjeirtással javasolt megakadályozni.
- Tápanyag-utánpótlás csak a legelő állatok által elhullajtott ürületekből származhat, trágya kiszórása tilos (269/2007. (X.18.) Korm. rend. alapján)
- Felületvesztés, vegyszeres gyomirtás, műtrágyázás, öntözés, drénezés, mechanikai ápolás (pl.: fogasolás, tárcsázás) kerülendő.
- A gyepterületek égetése kerülendő. A tűzvédelmi előírásokat fokozottan be kell tartani.

3.2.1.3 Erdőgazdálkodás

Az erdőgazdálkodást érintően a kötelező előírásokat az érvényes körzeti erdőterv, vagy erdőterv határozat tartalmazza. A fenntartási tervek az kötelező előírásokon túl nem további kötelezéseket, hanem javaslatokat, ajánlásokat fogalmaznak meg, melyek az alábbiak:

- Az erdőgazdálkodási tevékenységgel érintett erdőterületeken a korábbi vágásos üzemmód eredményeképpen kialakult, többé-kevésbé egykorú állományokat hosszú távon folyamatos erdőborítást biztosító, elegyes, vegyeskorú, mozaikos erdőszerkezetet kialakító megoldásokkal javasolt kedvezőbb irányba fordítani. Az erdőkezelések, illetve az

erdőgazdálkodási tevékenység tervezésénél és kivitelezésénél e szempont hangsúlyos figyelembevétele kívánatos.

- Az idegenhonos fafajú, vagy idegenhonos fafajokkal elegyes és/vagy bolygatott, degradált erdőállományok természetességi állapotának javítása kívánatos, e területek mutatói fokozatosan közelítendőek a természetszerű erdőkre jellemző állapothoz.
- Az erdősítések ápolása során az őshonos lombos elegyfajok (hársak, juharok, szilek, magas kőris, nyír, rezgő nyár, vadgyümölcsök, stb.) egyedei kímélendők, a munkálatokat az esetlegesen előforduló idegenhonos fafajok (akác, fenyők, stb.) rovására, azok visszaszorításával javasolt elvégezni. A kígyászölvy fészkelés szempontjából potenciális területeken az erdei fenyő foltok, vagy a szoliter módon álló erdei fenyő egyedek kímélendők. A Zempléni-hegység területén a jelenlegi terepi kutatásokat figyelembe véve a kígyászölvy kizárólag erdei vagy fekete fenyőn épít fészket. Az ápolások során elegyes, vegyeskorú, heterogén szerkezetű fiatalosok kialakítására javasolt törekedni.
- A nevelővágások (tisztítások, gyérítések) során az elegyfajok (hársak, juharok, szilek, magas kőris, nyír, rezgő nyár, vadgyümölcsök, stb.) egyedeit, az odúlakó madarak és emlősök számára kiemelt fontosságú odvas fákat, a lábon álló holtfát, facsonkokat, a terebélyes koronájú böhöncöket, valamint a ragadozómadár-fészket hordozó fák kímélendők. Idegenhonos fafajokkal elegyes erdőkben, valamint a zömmel tájidegen fafajokból álló erdőkben a munkákat az őshonos fafajok megtartásával, az idegenhonos fafajok rovására javasolt elvégezni. Kerülendő az egyenletes hálózatot kialakító, homogenizáló jellegű beavatkozások, az állományszerkezeti változatosság megtartása, illetve fokozása kívánatos.
- Őshonos fafajú, természetszerű állományokban csak természetes felújítás (felújítóvágás, szálalóvágás, illetve szálalás) tervezése javasolt. Idegenhonos fafajokkal elegyes erdőkben (ahol a nem honos faj aránya szórt elhelyezkedésben 50-60% alatti) ugyancsak a természetes felújulást eredményező megoldások alkalmazása javasolt.
- A felújítóvágás-bontóvágások, a szálalóvágások, szálalások illetve készletgondozó használatok kivitelezésénél a csoportos-foltos felújulás segítségével, a természetes erdődinamikai folyamatokra támaszkodva javasolt az egykorú állományok átalakítását megkezdeni, illetve a többkorú, változatos, mozaikos szerkezetű erdők kialakulását biztosítani.
- Az átalakítás átmeneti időszakában a felújítóvágások szálalóvágásokba való átvezetésével, illetve szálalóvágások indításával javasolt a fokozatos áttérést megkezdeni. Szálalóvágásokat a növedékfokozó gyérítési kor feletti erdőkre, tölgyeseknél és bükkösöknél hozzávetőlegesen 90-140 év közötti vágásérettségi szakaszok alkalmazásával javasolt tervezni.
- A felújítóvágással kezelt, az eredeti fakészlet 10%-nál kevesebb idős fával fedett erdőrészletekben további fakitermelés tervezése kerülendő, a megmaradt idős törzsek hagyásfaként történő visszahagyása kívánatos.
- A felújítóvágással kezelt, erősen megbontott erdőkben további bontóvágás vagy végvágás tervezése javasolt, de fakészlet-arányosan 10%-nyi hagyásfa ezekben az erdőrészletekben is visszahagyandó.
- A még meg nem bontott, de növedékfokozó gyérítési kor feletti erdőknél (hozzávetőlegesen a 90 év feletti állományoknál, 25% fatömeg-kivétel mellett) csak szálalóvágások tervezése javasolt.
- Tarvágásos véghasználatot csak idegenhonos fafajú erdőrészletekben, vagy állományrészekben (ahol a nem honos faj elegyaránya 70% feletti) javasolt tervezni. A tarvágások maximális kiterjedése hegyvidéki, nem védett területeken rendszerint 5 ha, de egészségügyi problémák esetén (pl. lucpusztulás) ez kivételesen átléphető. Az idegenhonos

fafajú állomány letermelése után mesterséges erdősítésre csak a potenciális erdőtársulás fő- és elegyfajainak tervezése és használata javasolt.

- Idegenhonos fafajú erdők átalakításához, felújításához honos fafajú, lehetőség szerint helyi szaporítóanyag használandó fel.
- Mesterséges erdőfelújítások – első kivitel, pótlás–, illetve természetes újulat kiegészítése során idegenhonos fafajok ültetése kerülendő.
- A vágásterületekről a kidöntött faegyedeket a legkíméletesebben javasolt kiközelíteni.
- A Natura 2000 jelölőfajok (madárfajok) élőhelyének védelme és zavarásmentes fészkelésük biztosítása érdekében az év egyes időszakaiban fahasználati jellegű munkák (fakitermelés, a faanyag mozgatása és felkészítése, vágáshulladék kezelése, állomány alatti bozótirtás) kerülendők. A korlátozás alá eső időszakok (pl. a harkályféléknél március 15. és július 15. között, a parlagi sasnál február 1. és augusztus 15. között) az egyes fajok életciklusához (fészekfoglalásához és költéséhez) kötődnek (a részletes korlátozások a körzeti erdőtervek 2010. év első félévi felülvizsgálata során beépítésre az erdőtervekbe kerültek, így az egyes erdőrészek leíró-lapjain megtalálhatók).
- A régi, használaton kívüli vadvédelmi kerítéseket legkésőbb az első tisztítások során javasolt lebontani.
- A tűzvédelmi előírásokat fokozottan be kell tartani.

3.2.1.4 Vadgazdálkodás

- Szórón kizárólag tiszta, kihelyezés előtt külön átrostált szemes vagy csöves kukorica, valamint talajrárakódásoktól megtisztított répa, illetve darabos lédús takarmány használata javasolt.
- Ocsú, siló, kifőzött cefre, almatörköly és egyéb ömlesztett gyümölcs-feldolgozóipari melléktermék takarmányozásra csak etetőtálcáról (láda) javasolt.
- Szóróra egy-egy alkalommal 10 kg szemes-, vagy 40 kg lédús takarmánynál több kijuttatása kerülendő. A szórók környezetének folyamatosan figyelemmel kíséréte kívánatos, az esetlegesen megjelenő gyomnövényeket (parlagfű stb.) rendszeres kaszálással, vagy nyűvéssel még magérlelés előtt javasolt eltávolítani.
- Sózók – az egyes helyszínek fokozott feltúrásának és széttaposásának elkerülése végett – csak tuskósózó, sózóláda, vagy sózóvályú formájában üzemeltetendők.
- Hordozható magaslesek a vadkárelhárítási és általános vadlétszám-szabályozási feladatok figyelembe vételével szabadon kihelyezhetők.
- Vadkárcsökkentési célzatú vadföldművelés csak az érvényben levő művelési ágnak megfelelően javasolt: művelt (szántott) vadföldek csak szántó művelési ágú földrészekre, kaszált vadföldek csak gyeper (rét/legelő) művelési ágú földrészekre tartandók fenn.
- Művelt vadföldeken csak olyan kultúrnövények termesztése kívánatos, melyek a parcellákról nem vadulnak ki, s agresszív viselkedésükkel, terjeszkedésükkel a környező élőhelyeket nem veszélyeztetik.
- A környező gyepterületek gyomosodásának megakadályozása érdekében a kaszált vadföldekről a szénát leszállítandó, a kaszálást követő 1 hónapon belül.
- A művelt gyepterületeken a talajról való téli szénafeltetés nem javasolt, szénabetéteshez klasszikus nagyvadetők (szénabetéteket) építendő.
- A művelt gyepterületeken levő nagyvadetők környéke rendezett fenntartása javasolt: a téli etetési időszak után az etetőhely környékén szétszóró széna összegyűjtendő, illetve év közben legalább egy alkalommal az etetőhely körül felverődő gyomok lekaszálandók.

- A vadászati és vadgazdálkodási létesítmények legyenek természetes anyagokból készült, tájba illő építmények, s ilyen szempontok szerint javasolt átalakítani a régebbi, felújításra szoruló létesítményeket is.
- Élő fára vagy élő fához vadgazdálkodási-vadászati létesítmény rögzítése kerülendő.
- A használaton kívüli, leromlott állapotú vadgazdálkodási-vadászati létesítmények elbontásáról a vadászatra jogosult gondoskodik.
- A vadgazdálkodási és vadászati létesítmények környezete rendezett, szemétkes állapotban tartandó.
- A vadgazdálkodási és vadászati tevékenység nem járhat együtt természetkárosító tevékenységgel.
- A tervezési területen vadaskert, illetve vadspark létesítése, és zárttéri vadtartás kerülendő.

3.2.2 Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés

- Élőhelyfejlesztés a felhagyott szántók területén képzelhető el, ahol az előző fejezetben bemutatott kezelési módok alkalmazása biztosíthatja és gyorsíthatja a szántók mielőbbi gyepterületté történő átalakulását.

3.2.3 Fajmegőrzési intézkedések

A fokozottan védett madárfajok stabil fészkelőhelyein, a gallyfészek erdészeti üzemi tervekben is rögzített közvetlen környezetében és megadott időszakban a faállomány-szerkezeti viszonyok nem változtathatók meg. Fakitermelési munkák tervezése esetén a fészek körüli 50 m-es sugarú körben az állomány fakitermeléssel nem érinthető (részterületes fakitermelés).

Odvakban fészkelő fajok számára hektáronként 5-6 idős, odvas fát, gyümölcsfa meghagyása kívánatos.

Fekete gólya (*Ciconia nigra*)

Élőhelyi igények: erős, terebélyes koronájú fákkal tarkított idős, zavartalan erdők (fészkelőhelyek); az erdőtömbök közelében elhelyezkedő, üde-nedves gyepterületek és egyéb mezőgazdasági területek (táplálkozóterületek); gallyfészekben fészkelő faj

Védelmi intézkedések: a hegységperemi idős erdők megőrzése; fészekrakásra alkalmas, nagy koronájú fák visszahagyása a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (március 15. – augusztus 15.)

Szírti sas (*Aquila chrysaetos*)

Élőhelyi igények: terebélyes koronájú fákkal tarkított idős, zavartalan erdők (fészkelőhelyek), kedveli az állományszegélyeket, vagy egyedül álló idős fákat. Az erdőtömbök közelében elhelyezkedő mezőgazdasági területek (szántó, gyepterület, művelési ág), mint potenciális táplálkozó terület jelenik meg.

Védelmi intézkedések: idős erdőtömbök védelme, hagyásfa-csoportok, hagyásfák visszahagyása fakitermelések során. A fészkelőhelyek és potenciális fészkelőhelyek zavartatlanságának biztosítása, kiemelten a költési és utódgondozási időszakban (február 1.-augusztus 15.) között.

Parlagi sas (*Aquila heliaca*)

Élőhelyi igények: erős, terebélyes koronájú fákkal tarkított idős, zavartalan erdők (fészkelőhelyek); az erdőtömbök közelében elhelyezkedő, gyepterületek és egyéb mezőgazdasági területek (táplálkozóterületek); gallyfészekben fészkelő faj

Védelmi intézkedések: a hegységperemi idős erdők megőrzése; fészekrakásra alkalmas, nagy koronájú fák visszahagyása a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (február 1. – augusztus 15.)

Békászó sas (*Aquila pomarina*)

Élőhelyi igények: erős, terebélyes koronájú fákkal tarkított idős, zavartalan erdők (fészkelőhelyek); az erdőtömbök közelében elhelyezkedő, üde-nedves gyepterületek és egyéb mezőgazdasági területek (táplálkozóterületek); gallyfészekben fészkelő faj

Védelmi intézkedések: a hegységperemi idős erdők megőrzése; fészekrakásra alkalmas, nagy koronájú fák visszahagyása a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (március 15. – augusztus 15.)

Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*)

Élőhelyi igények: elsősorban déli kitettségű, meleg hegyoldalakon álló, zavartalan, sárga fagyönggyel fertőzött, középkorú-idős tölgyesek, mesterségesen kialakított erdei és fekete fenyvesek (fészkelőhelyek); az erdőtömbök közelében elhelyezkedő, száraz-üde gyepterületek, cserjések és egyéb mezőgazdasági területek (táplálkozóterületek); gallyfészekben fészkelő faj

Védelmi intézkedések: középkorú-idős tölgyes tömbök folyamatos jelenlétének biztosítása a tölgyes régióban; erdei és fekete fenyves foltok fenntartása, fészekrakásra alkalmas, fagyönggyel fertőzött fák visszahagyása a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (március 15. – augusztus 15.)

Darázsölyv (*Pernis apivorus*)

Élőhelyi igények: elsősorban déli kitettségű hegyoldalakon álló, zavartalan, erős koronájú fákkal tarkított, középkorú-idős tölgyesek (fészkelőhelyek); az erdőtömbök közelében elhelyezkedő, száraz-üde gyepterületek és egyéb mezőgazdasági területek (táplálkozóterületek); gallyfészekben fészkelő faj

Védelmi intézkedések: középkorú-idős tölgyes tömbök folyamatos jelenlétének biztosítása a tölgyes régióban; fészekrakásra alkalmas, nagyobb koronájú fák visszahagyása a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (április 1. – augusztus 15.)

Urali bagoly (*Strix uralensis*)

Élőhelyi igények: odvas, széthasadt törzseket is tartalmazó idős bükkös állományok; gallyfészekben vagy odúban fészkelő faj (mesterséges odúban is megtelepszik)

Védelmi intézkedések: idős állományok, illetve idős facsoportok visszahagyása; az odvas-széthasadt törzsek kímélete a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (február 1. – július 15.)

Fekete harkály (*Dendrocopos martius*)

Élőhelyi igények: odvas, kiszáradt, korhadó, széthasadt törzseket is tartalmazó idős tölgyes-bükkös állományok; odúban fészkelő faj

Védelmi intézkedések: idős állományok, illetve idős facsoportok visszahagyása; az odvas-korhadó törzsek kímélete a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (március 15. – július 15.)

Hamvas küllő (*Picus canus*)

Élőhelyi igények: odvas, kiszáradt, korhadó, széthasadt törzseket is tartalmazó idős tölgyes-bükkös állományok; odúban fészkelő faj

Védelmi intézkedések: idős állományok, illetve idős facsoportok visszahagyása; az odvas-korhadó törzsek kímélete a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (március 15. – július 15.)

Fehérhátú fakopács (*Dendrocopos leucotos*)

Élőhelyi igények: odvas, kiszáradt, korhadó, széldöntött törzseket és facsonkokat is tartalmazó idős bükkös (ritkábban tölgyes) állományok; kifejezetten kiszáradt, elpusztult törzsekben, odúban fészkelő faj

Védelmi intézkedések: idős állományok, illetve idős facsoportok visszahagyása; az odvas-korhadó-törött törzsek kímélete a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (március 15. – július 15.)

Haris (*Crex crex*)

Élőhelyi igények: üde kaszálórétek, mocsárrétek és láprétek; kedveli a magas fűvű zárt gyeppálmányokat, talajon fészkelő faj

Védelmi intézkedések: Harisos élőhelyeken a nedves gyepek kaszálásának időpontja nyár végére (augusztus 1-től) tervezendő, valamint belülről kifelé történő kaszálás alkalmazandó, és vadriasztó lánc szerelendő fel a traktor elejére.

Kék galamb (*Columba oenas*)

Élőhelyi igények: odvas, kiszáradt, korhadó, széthasadt törzseket is tartalmazó idős tölgyes-bükkös állományok; odúban fészkelő faj, az év során többször is költ

Védelmi intézkedések: idős állományok, illetve idős facsoportok visszahagyása; az odvas-korhadó törzsek kímélete a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (március 15. – augusztus 15.)

Örvös légykapó (*Ficedula albicollis*)

Élőhelyi igények: odvas, kiszáradt, korhadó, széldöntött törzseket és facsonkokat is tartalmazó tölgyes-bükkös állományok; odúban fészkelő faj

Védelmi intézkedések: idős állományok, illetve idős facsoportok visszahagyása; az odvas-korhadó törzsek kímélete a fakitermelések során; a fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása a költési időszakban (április 1. – július 15.).

3.2.4 Kutatás, monitorozás

A tervezési területen folyamatosan vizsgálni kell a jelölő és a védett madárfajok állományait.

A gallyfészkekben költő, nagy testű fajok esetében a gallyfészkek téli felmérésére és visszaellenőrzésére van szükség.

Az évek során keletkező biotikai adatmennyiségeket rendszeresen össze kell hasonlítani egymással. Esetlegesen tapasztalható állománycsökkenési trendek kimutatása esetén – a területre a korábbi években összegyűjtött környezeti és gazdálkodási háttérinformációk felhasználásával – tervet kell készíteni és végrehajtani az állományok megfelelő szintre való emelése érdekében.

Rendszeresen vizsgálni kell a tervezési terület általános természeti állapotának változását, fel kell tární és értékelni kell az állapotváltozást indukáló tényezőket (különös tekintettel a humán eredetű hatótényezőkre).

3.3 A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében

3.3.1 Agrártámogatások

3.3.1.1 Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer

A Natura 2000 területekre alkalmazott egyes előírások esetében, az 1698/2005/EK rendelet 38. és 46. cikke alapján a Natura 2000 területen gazdálkodók kompenzációs kifizetésre lehetnek jogosultak a földhasználati korlátozásból eredő jövedelemkiesés mértékéig. Jelenleg Magyarországon ilyen kompenzációs kifizetésben a Natura-2000 gyepterületeken gazdálkodók részesülhetnek a 269/2007. (X. 18.) Kormányrendelet és a 128/2007. (X. 31.) FVM rendelet értelmében. Szántóföldi növénytermesztés és egyéb hasznosítás esetén egyelőre nincs lehetőség kompenzációs támogatás igénybevételére, de tervezett a támogatási rendszer kidolgozása.

A Natura 2000 jogcím alapján gyepterületek esetén igénybe vehető támogatás mellett más jogcímek alapján is igényelhető támogatás (területalapú támogatások, agrár-környezetvédelmi kifizetések).

Továbbá igénybe vehetők az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet alapján.

Ezekhez a beavatkozásokhoz a nem állami vagyoni körben lévő erdőterületeken lehet forrásokhoz jutni az alábbi célprogramokkal:

- Agresszíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefajok visszaszorítása.
- Szálató erdőgazdálkodás.
- Erdőállományok kézimunka igényes ápolása.
- Őshonos erdőállományok tarvágásos felújításának visszaszorítása.
- Mikro-élőhelyek kialakítása, fenntartása.
- Véghasználat során facsoportok visszahagyása.

- Erdőfelújítás sikerességét biztosító cserjeszabályozás.
- Véghasználat elhalasztása talaj és élőhelyvédelem céljából.
- Közjóléti célú erdők fenntartása.
- Erdei tisztások kialakítása és fenntartása.
- Természetkímélő anyagmozgatási módszerek.

A támogatásokat az alábbi alapfeltételekkel lehet igénybe venni:

- a pályázó az erdészeti hatóság által az erdőtörvény alapján a támogatási kérelem benyújtásakor nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó;
- a pályázó erdőgazdálkodói jogosultsága vagy határozatlan időre, vagy az adott célprogram teljes támogatási időszakára vonatkozóan fennáll;
- a pályázó rendelkezik az adott területre vonatkozó, az erdészeti hatóság által jóváhagyott erdőterv határozattal;
- a pályázó a támogatási kérelem benyújtását megelőző két naptári évben egyetlen támogatási célprogram esetében sem került kizárásra.

3.3.1.2 Javasolt agrártámogatási rendszer

A fent említett erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások igénybevétele javasolt (az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet alapján). A magángazdálkodók támogatása érdekében indokolt a jövőben az erdőterületekre vonatkozó területalapú támogatások bevezetése is. A támogatási rendszer a magángazdálkodókra terjedne ki.

A terület természeti értékeinek és általános állapotának megőrzése és fejlesztése szempontjából azok az intézkedések tekinthetők kedvezőnek, melyek érdemben segíthetik az agresszíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefajok hatékony visszaszorítását, a területre jellemző természetes fajgazdagság fennmaradását.

3.4 A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1 Felhasznált kommunikációs eszközök

A terv kommunikációjára több módon is sor kerülhet. Helyi vonatkozású (települési vagy kistérségi), alkalmi vagy rendszeres kiadványok, illetve folyóiratok, illetve amennyiben működik, akkor a helyi kábel TV, esetleg képújság igénybe vehető. Internetes felületeken az érintett település és a nemzeti park igazgatóság honlapja.

3.4.2 A kommunikáció címzettjei

A kommunikáció címzettjei a területen élő vagy gazdálkodó magánszemélyek, gazdasági társaságok, civil szervezetek, területileg érintett hatóságok. Gondoskodni kell a térségben lakók természetvédelmi tudatosságának növeléséről, a Natura 2000 területek megőrzésével kapcsolatos szabályok és természetvédelmi szempontok rendszeresen megismertetéséről.

3.4.3 Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

2010. október 19-én az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság által készített tervezetet a Vidékfejlesztési Minisztérium a Honvédelmi Minisztérium részére véleményezés céljából átadta. A területi egyeztetésekre ezt követően került sor.

A terv egyeztetése helyben meghirdetett tárgyalás útján történt. Két egyeztető fórumra került sor (2010. november 19. és 25.) Az egyeztetésen a 275/2004. (X. 8.) Korm. Rendelet előírásának megfelelően az érintett hatóságokon túl a helyben érdekelt tulajdonosok, önkormányzatok, civil szervezetek vettek részt.

Az egyeztetésekről emlékeztetők készültek, melyek tartalmazzák az érintettek véleményét. Az egyeztetések emlékeztetőit az 6. és 7. mellékletek tartalmazzák. Az észrevételek alapján a lehetőségekhez mérten a fenntartási terv módosítására, kiegészítésére sor került.

Megalapozott indokok alapján a későbbiekben a véglegesített terv módosítható.

A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció

1 A tervezési terület alapállapot jellemzése

1.1 Környezeti adottságok

A terület Észak-Magyarországon, a Zemplén északi részén található, a Bózsva-patak völgyétől északra. A terület 260 méter (Bózsva-patak) és 615 méter (Kánya-hegy) tengerszint feletti magasságok között fekszik. Legnagyobb részét erdőkkel fedett hegytetők és hegyoldalak alkotják. A zárt, idősebb erdők mellett, elsősorban a terület északkeleti részén irtásrétek és frissebb véghasználatok teszik a területet helyenként nyitottá. A hegyoldalakat néhány szűk és mély, helyenként szurdok- vagy vízmosásszerű vízfolyásmeder tagolja. A déli részek felé egyre enyhülő lejtőkkel, a lejtőkön döntően gyepterületekkel nyílik a keleti irányba futó Bózsva-patakra, illetve a Telkibányára futó Vörös-patakra.

1.1.1 Éghajlati adottságok

Az éghajlat nagyobb léptékkel nézve egységes, de a tervezési terület változatos felszínéből, kitettségéből és tengerszint feletti magasságából adódóan rendkívül változatos képet mutat.

Az éghajlat a magasabb térszinteken hűvös, mérsékelt nedves, máshol mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves. A hegylábi területeken mérsékelt hűvös, mérsékelt száraz.

A napsütéses órák száma	1850 óra
Az évi középhőmérséklet	8–9,5 °C
A legmagasabb nyári hőmérséklet átlag	31,5–32,5 °C
A leghidegebb téli nap hőmérsékleti átlaga	-16,5 °C
A csapadék évi összege	650–700 mm
Hótakarós napok száma	55–60 nap
Átlagos maximális hóvastagság	25–30 cm
Első fagymentes nap, több év átlagában	április 25.
Az első fagyos nap, több év átlagában	október 10.
A leggyakoribb szélirány	É-ÉK-i

1.1.2 Vízrajzi adottságok

A tervezési területen nagyobb vízfolyás nincs. Kisebb, nem állandó vízfolyású vagy szélsőséges vízhozamú patakok találhatók a területen, valamint források, kutak is. A kutak az extenzív állattartásra utalnak, mely régebben jellemző volt a térségre.

Patakok:

- Vörös víz-patak
- Jóhegy-patak

- Kapcsai-patak

Források, kutak:

- Vörös-víz-forrás
- Csatornás-kút
- Csengő-kút

Mindezek mellett, több névtelen forrás és kút található a tervezési területen. A Vörös-víz-patak és a Jóhegy-patak a Bózsza vízgyűjtőjéhez, míg a Kapcsai-patak a Csenkő-patak vízgyűjtőjéhez tartozik.

1.1.3 Talajtani adottságok

A talajok modern genetikai osztályozási rendszere szerint Tokaj-hegyalja domináns talajtípusai az anyagbemosódásos barna erdőtalaj és a Ramann-féle barna erdőtalaj, amelynek változatai között megtalálható a nyirok, a kőpor, a lejtőtörmelékes, kőzettörmelékes és a középkötött vályog, valamint a vályogos lösztalaj.

Legelterjedtebb a vulkáni kőzetek málladékából keletkezett agyagos nyiroktalaj, amiben gyakori a kőzettörmelék, kőzetzárvány. A nyirok, ha túl nedves, ragadóssá válik, a vizet nehezen szívja be. Vörös színét a vas-hidroxid adja, a növekvő humusztartalomtól egyre sötétebbre válik.

1.2 Természeti adottságok

1.2.1 A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok

A tervezési terület különleges madárvédelmi terület. Kijelölésének és fenntartásának alapját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfaj, valamint az 1. B) számú mellékletben meghatározott vonuló madárfaj jelentős állománya, illetve élőhelye képezi. (A területen megtalálható még a 91G0 Pannon gyertyános tölgyesek és a 9130 szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum) közösségi jelentőségű élőhelyek is).

1.2.1.1 A tervezési területen előforduló, a Natura 2000 terület jelölése alapjául szolgáló közösségi jelentőségű madárfajok

Faj neve	79/409/EGK irányelv	A faj előfordulása a területen	Állománynagyság (jelöléskor)	Állománynagyság (terv készítésekor)	Állományváltozás tendenciái, okai	Faj veszélyeztetettsége (hazai védettség, IUCN 2009)	Veszélyeztető tényezők
Aquila heliaca	I. melléklet	Alkalmi előfordulású				Fokozottan védett, Vulnerable	Költő és táplálkozóhelyek eltűnése, áramütés, mérgezés, zavarás
Aquila chrysaetos	I. melléklet	Rendszeres előfordulású				Fokozottan védett, Least Concern	Költő és táplálkozóhelyek eltűnése, áramütés, mérgezés, zavarás
Aquila pomarina	I. melléklet	Alkalmi előfordulású				Fokozottan védett, Least Concern	Költő és táplálkozóhelyek eltűnése, áramütés
Caprimulgus europaeus	I. melléklet	Rendszeresen költő faj	5 pár	5 pár	Stabil	Védett, Least Concern	Költő és táplálkozóhelyek eltűnése
Ciconia ciconia	I. melléklet	Alkalmi előfordulású (vonuláskor)			Stabil	Fokozottan védett, Least Concern	Költő és táplálkozóhelyek eltűnése, áramütés
Ciconia nigra	I. melléklet	Rendszeres nyári előfordulású	1 pár	1 pár	Stabil	Fokozottan védett, Least Concern	Költő és táplálkozóhelyek eltűnése, áramütés, zavarás
Circaetus gallicus	I. melléklet	Rendszeres nyári előfordulású	1 pár	1 pár	Stabil	Fokozottan védett, Least Concern	Költő és táplálkozóhelyek eltűnése, zavarás
Columba oenas	I. melléklet	Rendszeresen költő				Védett, Least Concern	
Crex crex	I. melléklet	Rendszeresen költő, vonuló faj	3-5 hím	3-5 hím	Erősen fluktuál (pl. csapadékviszonyok függvénye)	Fokozottan védett, Near Threatened	Költőhelyek eltűnése, gépesített kaszálás
Dendrocopos leucotos	I. melléklet	Rendszeresen költő, állandó faj	2-3 pár	2-3 pár	Stabil	Fokozottan védett, Least Concern	Megfelelő állapotú erdőállományok eltűnése
Dryocopus martius	I. melléklet	Rendszeresen költő, állandó faj	2-3 pár	2-3 pár	Stabil	Védett, Least Concern	Megfelelő állapotú erdőállományok eltűnése
Falco cherrug	I. melléklet	Alkalmi előfordulású				Fokozottan védett, Endangered	Áramütés, zavarás

<i>Ficedula albicollis</i>	I. melléklet	Rendszeresen költő, vonuló faj	20-25 pár	20-25 pár	Stabil	Védett, Least Concern	Megfelelő állapotú erdő- állományok eltűnése
<i>Lanius collurio</i>	I. melléklet	Rendszeresen költő, vonuló faj	15-20 pár	15-20 pár	Stabil	Védett, Least Concern	Költőhelyek eltűnése
<i>Pernis apivorus</i>	I. melléklet	Rendszeresen költő, vonuló faj	1-2 pár	1-2 pár	Stabil	Fokozottan védett, Least Concern	Költő és táplálkozóhelyek eltűné- se, áramütés, zavarás
<i>Picus canus</i>	I. melléklet	Rendszeresen költő, állandó faj	1-2 pár	1-2 pár	Stabil	Védett, Least Concern	Megfelelő állapotú erdő- állományok eltűnése
<i>Strix uralensis</i>	I. melléklet	Rendszeresen költő, állandó faj	2 pár	2 pár	Stabil	Fokozottan védett, Least Concern	Megfelelő állapotú erdő- állományok eltűnése

1.2.1.2 A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok

A tervezési terület különleges madárvédelmi terület. Kijelölésének és fenntartásának alapját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfaj, valamint az 1. B) számú mellékletben meghatározott vonuló madárfaj jelentős állománya, illetve élőhelye képezi.

A tervezési terület nem jelölő, de fontos közösségi jelentőségű madárfajai a következők (1. B melléklet)

Faj neve	Faj előfordulása a területen	Faj veszélyeztetettsége (hazai védetség, IUCN 2009)
Accipiter gentilis	Rendszeres előforduló	Védett
Accipiter nisus	Rendszeres előforduló	Védett
Buteo buteo	Költő	Védett
Buteo lagopus	Alkalmi téli előforduló	Védett
Coturnix coturnix	Rendszeresen előforduló	Védett
Cuculus canorus	Nyáron jelen van	Védett
Jynx torquilla	Költő faj	Védett
Troglodytes troglodytes	Költő faj	Védett
Saxicola torquata	Költő faj	Védett
Luscinia megarhynchos	Költő faj	Védett
Oriolus oriolus	Költő faj	Védett
Lanius excubitor	Téli előforduló	Védett
Pyrrhula pyrrhula	Téli előforduló	Védett
Lullula arborea	Költő faj	Védett, Least Concern

A területen előforduló további védett és fokozottan védett madárfajok:

Faj neve	Faj előfordulása a területen	Faj veszélyeztetettsége (hazai védetség, IUCN 2009)
Falco tinnunculus	Táplálkozó	Védett, Least Concern
Columba palumbus	Rendszeresen költő	Vadászható, Least Concern
Cuculus canorus	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Strix aluco	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Apus apus	Táplálkozó	Védett, Least Concern
Dendrocopos major	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Dendrocopos minor	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Anthus trivialis	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Motacilla alba	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Prunella modularis	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Luscinia megarhynchos	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Erithacus rubecula	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Saxicola torquata	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Turdus merula	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Turdus pilaris	Télen rendszeres	Védett, Least Concern
Turdus philomelos	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern

Turdus viscivorus	Téli rendszeres	Védett, Least Concern
Sylvia atricapilla	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Phylloscopus sibilatrix	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Phylloscopus collybita	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Aegithalos caudatus	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Parus palustris	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Parus ater	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Parus major	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Parus caeruleus	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Sitta europaea	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Corvus corax	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Oriolus oriolus	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Sturnus vulgaris	Rendszeresen költő	Közösségi jelentőségű, Least Concern
Fringilla montifringilla	Téli rendszeres	Védett, Least Concern
Fringilla coelebs	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Carduelis cannabina	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Carduelis spinus	Téli rendszeres	Védett, Least Concern
Carduelis carduelis	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Carduelis chloris	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Coccothraustes coccothraustes	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Miliaria calandra	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern
Emberiza citrinella	Rendszeresen költő	Védett, Least Concern

1.2.1.3 A területen előforduló közösségi állatfajok, 2.A) melléklet alapján

Faj neve	Faj előfordulása a területen	Faj veszélyeztetettsége (hazai védetség, IUCN 2009)
Rhinolophus ferrumequinum	Jelen van a területen	Fokozottan védett
Rhinolopus hipposideros	Jelen van a területen	Védett
Barbastella barbastellus	Jelen van a területen	Fokozottan védett
Myotis bechsteini	Jelen van a területen	Fokozottan védett
Myotis blythii	Jelen van a területen	Védett
Myotis emarginatus	Jelen van a területen	Fokozottan védett
Myotis myotis	Jelen van a területen	Védett
Lynx lynx	Alkalmi előforduló	Fokozottan védett
Bombina variegata	Jelen van a területen	Védett
Carabus zawadzskii	Jelen van a területen	Fokozottan védett
Cerambyx cerdo	Jelen van a területen	Védett
Lucanus cervus	Jelen van a területen	Védett

1.2.1.4 A területen előforduló kiemelt jelentőségű közösségi állatfajok, 2.B) melléklet alapján

Faj neve	Faj előfordulása a területen	Faj veszélyeztetettsége (hazai védetség, IUCN 2009)
Canis lupus	Alkalmi előforduló	Fokozottan védett
Rosalia alpina	Jelen van a területen	Védett

1.2.1.5 A területen előforduló védett és fokozottan védett növény- és állatfajok

Faj neve	Faj előfordulása a területen	Faj veszélyeztetettsége (hazai védetség, IUCN 2009)
Állatfajok		
Salamandra salamandra	rendszeres	Védett
Bombina variegata	rendszeres	Védett
Bufo bufo	rendszeres	Védett
Hyla arborea	rendszeres	Védett
Rana temporaria	rendszeres	Védett
Rana dalmatina	rendszeres	Védett
Lacerta agilis	rendszeres	Védett
Lacerta viridis	rendszeres	Védett
Elaphe longissima	rendszeres	Védett
Vipera berus	rendszeres	Védett
Myotis dasycneme	alkalmi	Fokozottan védett
Sciurus vulgaris	rendszeres	Védett
Felis silvestris	rendszeres	Védett
Lynx lynx	alkalmi	Fokozottan védett
Canis lupus	alkalmi	Fokozottan védett
Helix pomatia	rendszeres	védett
Bielzia coerulans	rendszeres	védett
Mantis religiosa	rendszeres	védett
Dorcus paralellipedus	rendszeres	védett
Papilio machaon	rendszeres	védett
Vanessa atalanta	rendszeres	védett
Nymphalis antiopa	rendszeres	védett
Inachis io	rendszeres	védett
Növényfajok		
Lycopodium clavatum	Jelen van a területen	védett
Dryopteris carthusiana	Jelen van a területen	védett
Orchis morio	Jelen van a területen	védett
Palanthera bifolia	Jelen van a területen	védett
Cephalanthera longifolia	Jelen van a területen	védett
Cephalanthera rubra	Jelen van a területen	védett

Daphne mezereum	Jelen van a területen	védett
Lilium martagon	Jelen van a területen	védett
Polygala major	Jelen van a területen	védett

1.2.1.6 A tervezési területen megtalálható közösségi élőhelytípusok

Gyepek: A tervezési területen található gyepek nem sorolhatók be a 275/2004.(X. 8.) Korm. rendeletben felsorolt közösségi jelentőségű élőhelytípusok közé.

Erdők: Az erdők vonatkozásában annak ellenére, hogy folyamatosan kezelt, hasznosított erdőterületről van szó, annak természetességi állapota, korosztályviszonyai kedvező képet mutatnak. A tervezési területen az erdő művelési ágban lévő területei az alábbi élőhelytípusokba sorolhatók be.

Közösségi jelentőségű élőhelytípusok:

9130 Szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum), mely a tervezési terület É-ÉK-i területeit érinti

Kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok:

91G0 Pannon gyertyános tölgyesek (Quercus petraea-val és Carpinus betulus-szal). A tervezési terület jelentős része e kategóriába sorolható

1.3 Területhasználat

1.3.1 Művelési ág szerinti megoszlás

A részterület helyrajzi számainak megoszlása művelési áganként:

hrsz	terület	AK	műv.ág	tulajdontípus
09/1	0,2558	0,49	erdő	magán
09/3	1,8117	3,08	legelő	magán
09/4	1,8118	3,08	legelő	magán
09/4a	0,0537	-	épület	szövetk.
09/5	5,7978	9,86	legelő	magán
021	0,4304	-	út	önkor.
023/1	5,5413	9,42	legelő	magán
023/2	1,7296	2,94	legelő	magán
023/3a	6,6780	11,35	legelő	magán
023/3b	0,2244	1,17	rét	magán
023/4a	6,1512	10,46	legelő	magán
023/4b	0,6265	3,26	rét	magán
024	12,4273	21,13	legelő	magán
026	0,6920	1,31	erdő	magán
027/2	7,3128	12,43	legelő	állami
027/4	0,5897	1,12	erdő	magán
027/5	10,6273	18,07	legelő	magán
0203/1	3,8161	6,49	legelő	magán
0203/2	17,7958	71,99	szántó	magán
0204	1,5619	-	út	önkor.
0206	2,8608	14,88	szántó	magán
0207	32,2839	54,88	legelő	magán
0208	8,1611	42,44	szántó	magán
0210	15,6615	26,62	legelő	magán
0211	12,4980	23,75	erdő	magán
0212	1,6552	2,81	legelő	magán
0213	13,0458	22,18	legelő	magán
0214/2	8,0205	15,24	erdő	magán
0214/3a	101,8012	193,42	erdő	magán
0214/3b	0,4099	-	út	magán
0215/2a	119,2706	226,61	erdő	magán
0215/2b	0,6461	1,10	legelő	magán
0215/2c	2,2702	11,81	rét	magán
0215/2d	0,1923	-	út	magán
0215/2f	5,0380	9,57	erdő	magán
0215/2g	0,4443	-	árok	magán
0215/2h	0,3550	-	út	magán
0216/f	6,8260	12,97	erdő	magán
0216/g	0,1419	-	árok	magán
0216/h	0,0965	-	út	magán

0216/j	0,1259	0,24	erdő	magán
0216/k	0,1395	-	út	magán
0216/l	0,1637	0,31	erdő	magán
0216/m	0,1544	0,29	erdő	magán
0226/2a	27,1670	51,62	erdő	magán
0227/1a	210,6593	400,25	erdő	magán
0227/1b	8,7793	45,65	rét	magán
0227/1c	0,5045	-	út	magán
0227/1d	1,9125	3,63	erdő	magán
0227/2	1,1809	2,24	erdő	magán
0229/1	19,6389	33,39	legelő	magán
0229/2	0,2749	0,52	erdő	magán
0229/3	0,5721	1,09	erdő	magán
0230/a	75,8791	144,14	erdő	magán
0230/b	0,8326	4,33	rét	magán
0230/c	1,0651	-	patak	magán
0230/d	5,6469	10,73	erdő	magán
0233	0,1074	-	patak	vgt
0235	9,8498	16,74	legelő	magán

A terület művelési ágainak megoszlása %-os eloszlásban:

Művelési ág	Összterület (ha)	%
legelő	156,4861	20
rét	12,733	1,6
erdő	578,7285	74
szántó	28,7331	3,6
épület	0,0537	0,2
kivett	6,2813	0,6

1.3.2 Tulajdoni viszonyok

Tulajdon típusa	Kiterjedés / ha	%-os megoszlás
magán	772,8015	98,79
állami	7,3128	0,93
szövetkezeti	0,0537	0,006
vízgazdálkodási társulat	0,1074	0,013
önkormányzat	1,9923	0,25

1.3.3 Területhasználat és kezelés

1.3.3.1 Mezőgazdaság

Mezőgazdasági műveléssel érintett területrészt a tervezési terület 21%-a (szántó: 28,7331 ha; gyepterület: 120,2166 ha). A gyepterület művelési ágú területeket általában kaszálják, a szántó művelési ágú területek egy része szántóként, míg másik része kaszálóként hasznosul. A hagyományos legeltetéses gazdálkodás megszűnésével a tervezési területen található gyepterületeken az erdőszegély zónában beerdősülési folyamatok indultak el, de a távolabbi területrészekben is becserjésedési folyamatok zajlottak. Az elmúlt években a támogatási rendszerek hatására ezeken a gyepterületeken elindult egyfajta gyepterrekonstrukció, melynek keretében a cserjésedett, beerdősülőben lévő gyepterületeket kezdetben szárazították, majd a későbbiekben kaszálták.

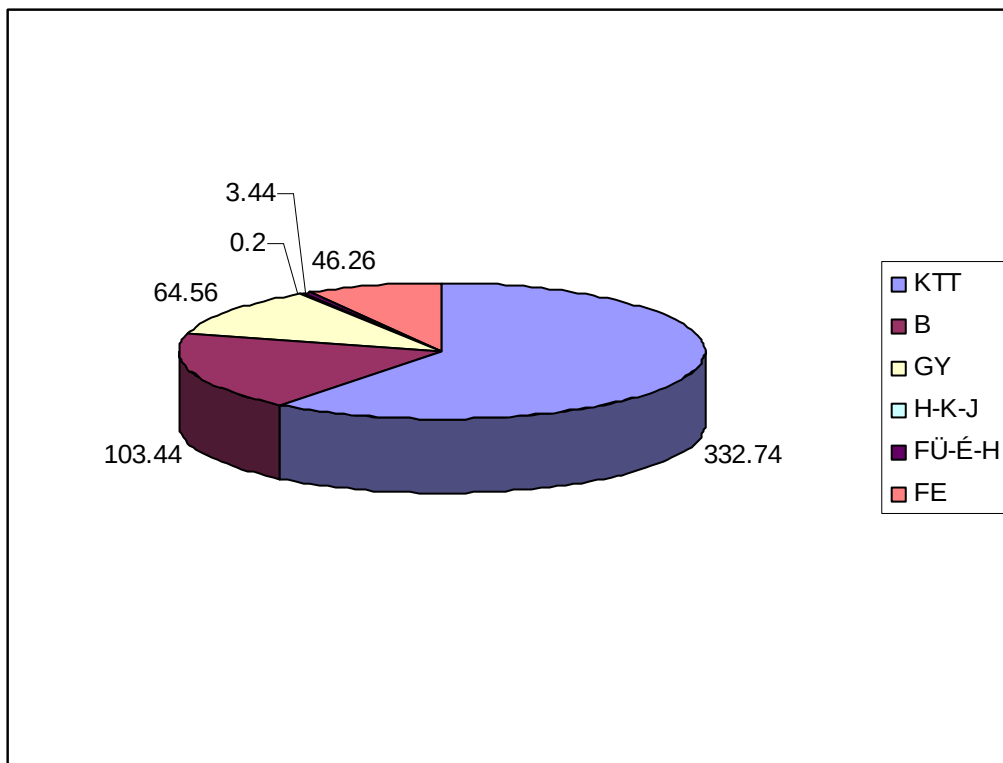
1.3.3.2 Erdészet

A tervezési területen meghatározó az erdőművelési ág (591,9156 ha). Az érintett területen erdőbirtokossági formában végzik az erdőgazdálkodást.

A kánya-hegyi torony körül lehatárolt vizsgálati terület döntően erdőszegély, kisebb-nagyobb irtásterületek csak a déli részen láthatók. A vizsgálati területen belül az erdőtervezett erdők 553,63 ha-t tesznek ki, ebből 2,99 ha az üres vágásterület, a fennmaradó 550,64 ha-on különböző korú erdők állnak (2010. év közepi adatok).

Uralkodó erdőtüszulások a kocsánytalan tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), gyertyános-kocsánytalan tölgyesek (*Carici pilosae-Carpinetum*) és szubmontán bükkösök (*Melittio-Fagetum*). A fafajok közül (1. ábra) meghatározó a kocsánytalan tölgy szerepe (60,4

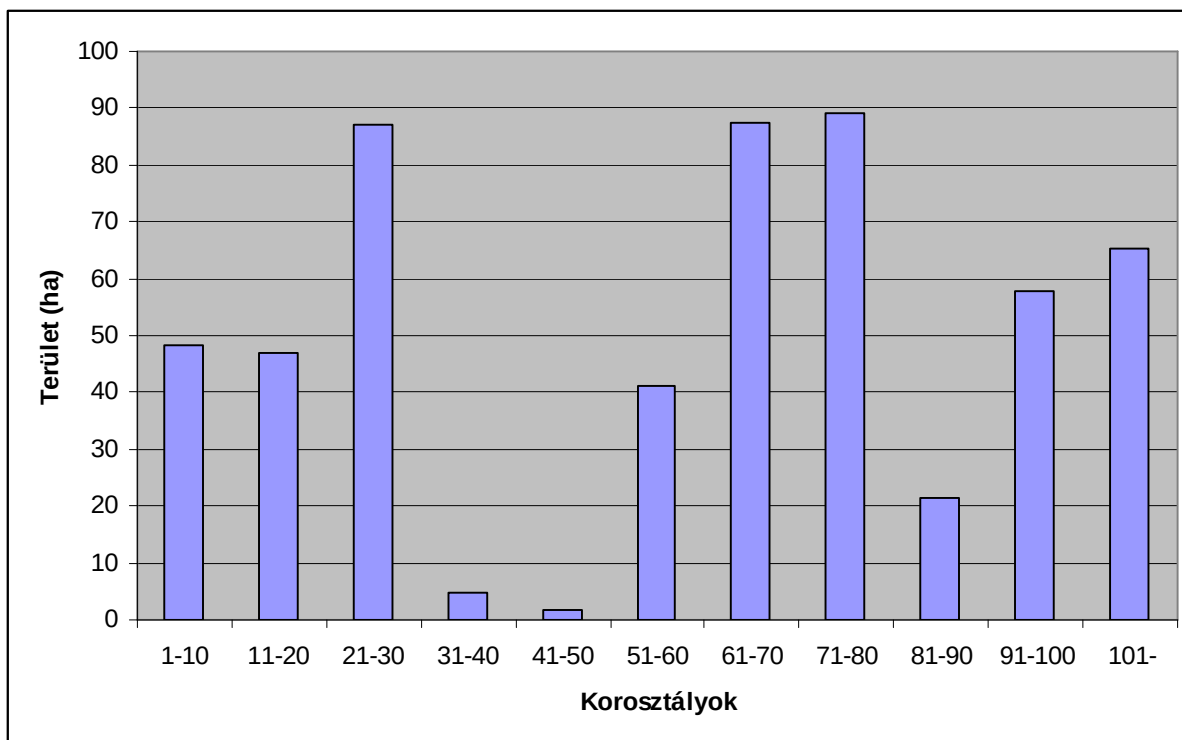
%), emellett a bükk (18,8 %) és a gyertyán (11,7 %) fordul elő számottevő mennyiségben. Az egyéb őshonos lombos fafajok (hársak, magas kőris, juharok, stb.) jelenléte szórványos, területi arányuk – az Országos Erdészeti Adattár alapján – elhanyagolható. Az erdőállományokban akác nincs, az idegenhonos fafajok közül csak a fenyőfélék (erdeifenyő, feketefenyő, lucfenyő, vörösfenyő) fordul elő jelentősebb arányban (8,4 %).

1. ábra – A vizsgálati terület fafaj-összetétele a fafajok által elfoglalt terület feltüntetésével (forrás: MgSzH Erdészeti Igazgatóság; időpont: 2010. július 31.).

Az erdők korosztályviszonyaiban jelentős egyenetlenségek mutatkoznak (2. ábra). A 31-40 és 41-50 év közötti korosztályok szinte teljesen hiányoznak, s meglehetősen csekély a 81-90 év közötti korosztály területe is. Kiugró értékeket mutatnak ugyanakkor 21-30, 61-70 és 71-80 év közötti korosztályok. A korosztály-szerkezetben látható hullámszerű tendencia részben a korábbi időszakok változó volumenű fakitermeléseinek következménye, részben abból adódik, hogy a korosztályok területfoglalásának kiegyenlítését szolgáló (10 éves erdőtervekbe beépített) eddigi szabályozás nem a vizsgálati terület vonatkozásában készült.

Összességében a vizsgálati terület erdeinek természetességi állapota, fafaj-összetétele, korosztályviszonyai kedvezőek, illetve csekély szabályozási munkával távlatilag még kedvezőbbé tehetők. Az erdőállományok a „Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel” madárvédelmi terület (kód: HUBN10007) jelölőfajainak (nagy testű ragadozó madarak, fekete gólya, harkályfélék, stb.) hosszú távú megőrzéséhez szükséges természeti környezetet biztosítani képesek, a megfelelő hatósági és támogatási eszközök alkalmazása, a megfelelő tájékoztatás és a területhasználók felé történő szemléletformálás az illetékes szervek (erdészeti és természetvédelmi hatóság, nemzeti park igazgatóság) feladata.

2. ábra – A vizsgálati terület korosztály-szerkezete (forrás: MgSzH Erdészeti Igazgatóság; időpont: 2010. július 31.)

1.3.3.3 Vadgazdálkodás, halászat, horgászat

A tervezési területen a 659310 sz. vadgazdálkodási egység gazdálkodik. A tervezési területen elsősorban gímszarvas, vaddisznó és kisebb számban őz a meghatározó, muflon nincs jelentős létszámban. A mezőgazdasági jellegű területeken kevés fácán és mezei nyúl is van, de az apróvaddal való gazdálkodás és vadászat nem meghatározó. A területen kiemelt vadászati időszak az ősz, mely a gímszarvas vadászati ideje, valamint a téli vaddisznó hajtások időszaka.

A tervezési területen halászatra és horgászatra alkalmas víztest nincs.

1.3.3.4 Vízgazdálkodás

A területen jegyzett vízgazdálkodás nem történik.

1.3.3.5 Turizmus

A tervezési területen a turizmus jelentős ágazatként van jelen. Ennek oka Telkibánya közelsége, mely jelentős múlttal rendelkező középkori bányaváros. Itt található Koncfalva, mely a valamikori aranybányák kitermelési központja volt. A térségben több helyen találhatóak különböző ásványfélésegek, melyek komoly vonzerőt jelentenek a gyűjtők számára. Idegenforgalmi szempontból a térség legjobban kiépített, a legtöbb szálláshellyel rendelkező települése Telkibánya.

A tervezési területet két turistaút érinti. Az egyik a piros jelzésű, mely Telkibányát és Hollóházát köti össze. Ez a túraútvonal a Rákóczi út, mely Sárospatakról indul és Füüzéren ér véget. A másik útvonal a sárga jelzésen halad (Mátyás király kútja), mely a Veres-vízi bánya, Bajusz-dűlő területeket érinti. A terület jó állapotú feltáró útjai az illegális technikai sporttevékenységeknek is ideális terepet nyújtanak (terepmotorozás, quadozás).

A jövőben számíthatunk Koncfalva és térségének, mint ipartörténeti, bányászati emlékhelynek a fejlesztésére is.

1.3.3.6 Ipar, bányászat

A tervezési területen ipari tevékenység jelenleg nem folyik. A részterület terület fedésben van az Országos Ásványvagyon Nyilvántartásban 05-01-200-02-5930 kódszámú, Telkibánya, Kánya-hegy elnevezésű, megkutatott készletű kálitufa és 95 531 kódszámú, Telkibánya, központi terület elnevezésű, megkutatott készletű nemesfémérc nyersanyagokkal. A terület alatt ércbányászati tevékenység folyt, számos táró, vágat, horpa maradt vissza.

1.3.3.7 Honvédelmi tevékenység, speciális hírközlés

A 0227/2 hrsz-ú, erdő művelési ágú területen egy katonai hírközlési bázis áll. A hírközlési torony 65 méter magas és 20 méter széles. A területen és tágabb környékén jelentős tájképfomáló elem.

1.3.3.8 Infrastruktúra

A tervezési terület infrastruktúrája az erdészeti tevékenységekhez és a HM objektumhoz kötött. Az erdőtömbön belül jó állapotú feltáró úthálózat található, melyhez változó minőségű közelítő utak csatlakoznak. Ez az úthálózat biztosítja a kitermelt faanyag biztonságos szállítását és a HM objektum megközelítését.

A Telkibánya 0210, 0211 és 0214/3 hrsz-ú területen a honvédségi objektumhoz vezető út 4,8 km hosszú, stabil alappal rendelkezik. Az aszfaltozott feltáró út jelenti az infrastruktúra jelentős részét. Az utat csak HM alkalmazottak, valamint a területileg érintett erdőbirtokosság használhatja. A használati korlátozás egyfajta szűrőt jelent, jelentős forgalomcsökkentő hatása van.

A katonai objektumnak és az ott folyó tevékenységnek, továbbá az objektumhoz vezető útnak és a rajta lévő forgalomnak a jelölő értékekre kifejtett, érzékelhető hatása egyelőre nem ismert. Az objektum és az út használata környezeti többletterhelést jelenthet, ennek nagysága és természetvédelmi jelentősége (relevanciája) azonban érdemben nincs feltárva.

Az objektum éjszakai biztonsági megvilágítása jelentős, vélelmezhetően érzékelhető környezeti hatása van (ld. a fényszennyezés 7. oldalon említett hatásai).

2 Felhasznált irodalom

- BARÁZ CS., KISS G. (szerk.) (2007) A Zempléni Tájvédelmi Körzet. Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Eger, 399 pp.
- BÁLDI A., CSORBA G. & KORSÓS Z. (1995). Magyarország szárazföldi gerinceseinek természetvédelmi szempontú értékelési rendszere. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest. 59 pp.
- BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004): Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. BirdLife Conservation Series: 12., BirdLife, Cambridge. 374 pp.
- BORHIDI A. (2003): Magyarország növénytársulásai. Akadémiai Kiadó. Budapest, 610 pp.
- DEMETER A. (szerk.) (2002): Natura 2000 – Európai hálózat a természeti értékek megőrzésére. Magyarország és a Natura 2000. ÖKO Rt., Budapest. 165 pp.
- HORVÁTH F.; KOVÁCS-LÁNG E.; BÁLDI A., GERGELY E. & DEMETER A. (szerk.) (2003): Európai jelentőségű természeti területeinek felmérése és értékelése. Magyarország és a Natura 2000. MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete, Vácrátót. 160 pp.
- IUCN 2009a. IUCN Red List of Threatened Species. Version 2009.2. <<http://www.iucnredlist.org>>.
- KARÁTSZON D. (1997) (szerk.): Pannon Enciklopédia. Magyarország Földje. Kertek 2000. pp. 327-328.
- LOVÁSZI, P. (ed.) (2002): Proposed Special Protection Areas in Hungary: Hungary and the Natura 2000 II. Birdlife Hungary, Budapest. 140 pp.
- NAGY SZ. (1998): Fontos madárélőhelyek Magyarországon. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület. Budapest. 138 pp.
- PEJA GY. (1958): A Zempléni-hegység felépítése, kialakulása és felszíne. Zempléni-hegység. Útikalauz.

3 Mellékletek

3.1. A Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel Különleges Madárvédelmi Terület áttekintő térképét, a Kánya-hegyi részterület feltüntetésével az 1. melléklet tartalmazza.

3.2. A tervezési terület áttekintő 1:10.000 méretarányú EOVI térképét, a Zempléni Tájvédelmi Körzet határának feltüntetésével a 2. melléklet tartalmazza.

3.3. A tervezési területről készült 2005. évi légifelvételt, a Zempléni Tájvédelmi Körzet határának feltüntetésével a 3. melléklet tartalmazza.

3.4. Művelési ágak: a tervezési területen a tényleges földhasználatnak megfelelő főbb művelési ágak egyszerűsített feltüntetése, melyet a 4. melléklet tartalmaz.

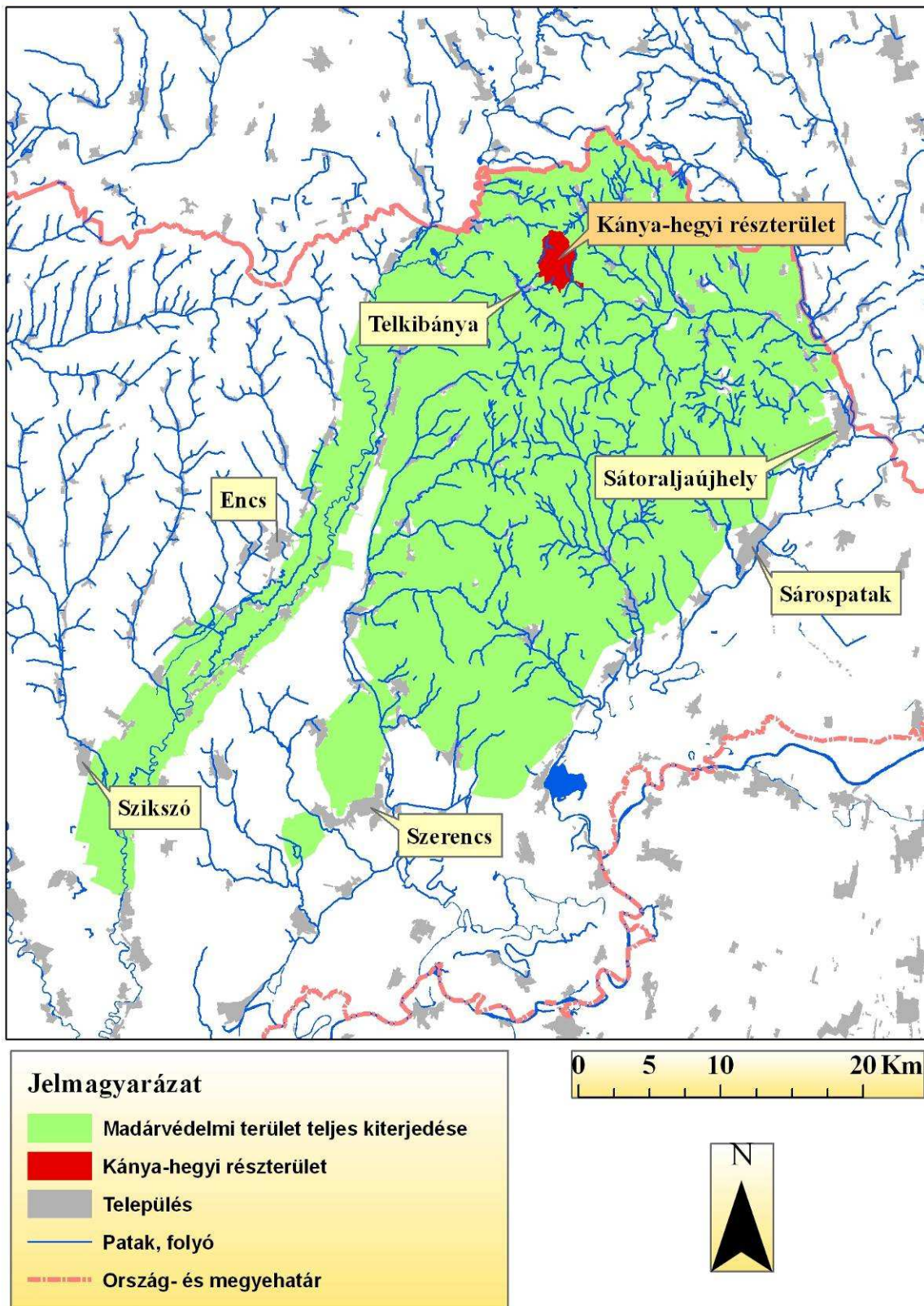
3.5. Élőhelytípusok: a tervezési területen a fő élőhelytípusok megjelenítése
A tervezési terület fő élőhelytípusait, az 1: 50.000 léptékű országos CORINE Felszínborítási (Land Cover) Projekt alapján az 5. melléklet tartalmazza.

3.6. A 2010. november 19-én megtartott fórum emlékeztetője.

3.7. A 2010. november 25-én megtartott fórum emlékeztetője.

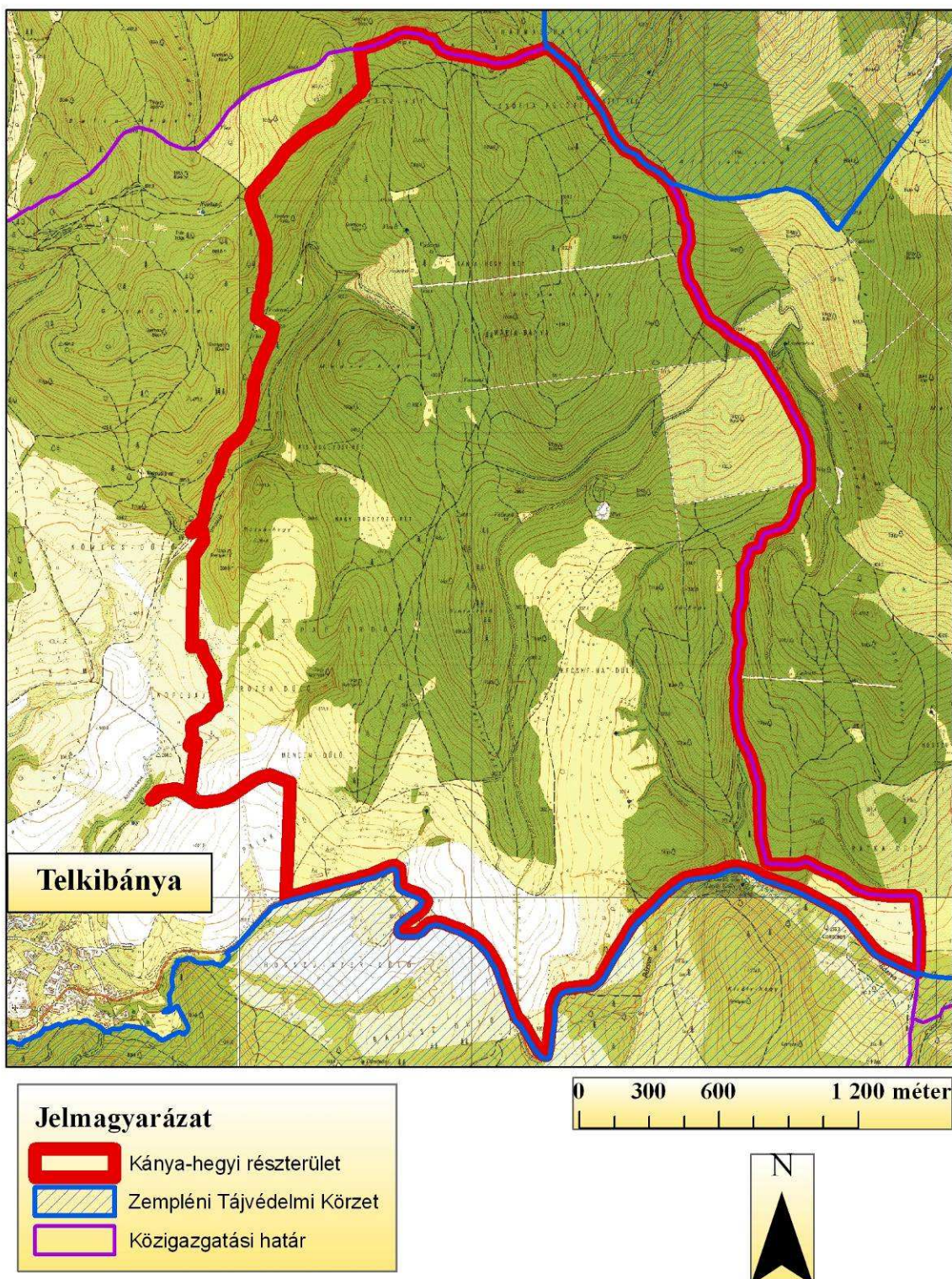
3.8. Erdőtervi adatok.

1. melléklet: Áttekintő térkép a teljes madárvédelmi területről

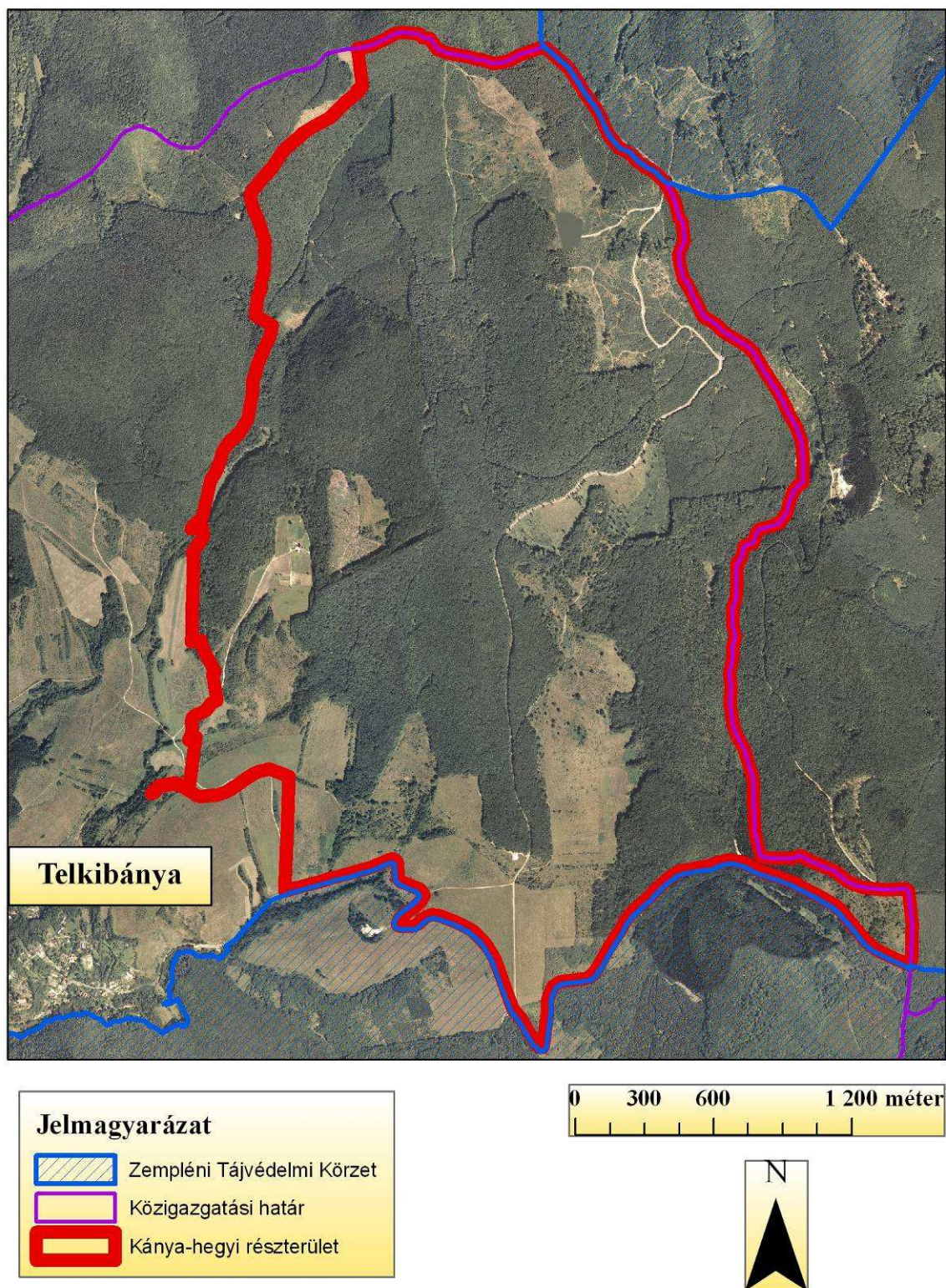
1. sz. térképmelléklet. A Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel Különleges Madárvédelmi Terület áttekintő térképe a Kánya-hegyi részterület feltüntetésével.

2. melléklet: 1:10.000-es EOV térkép a Kánya-hegyi részterületről

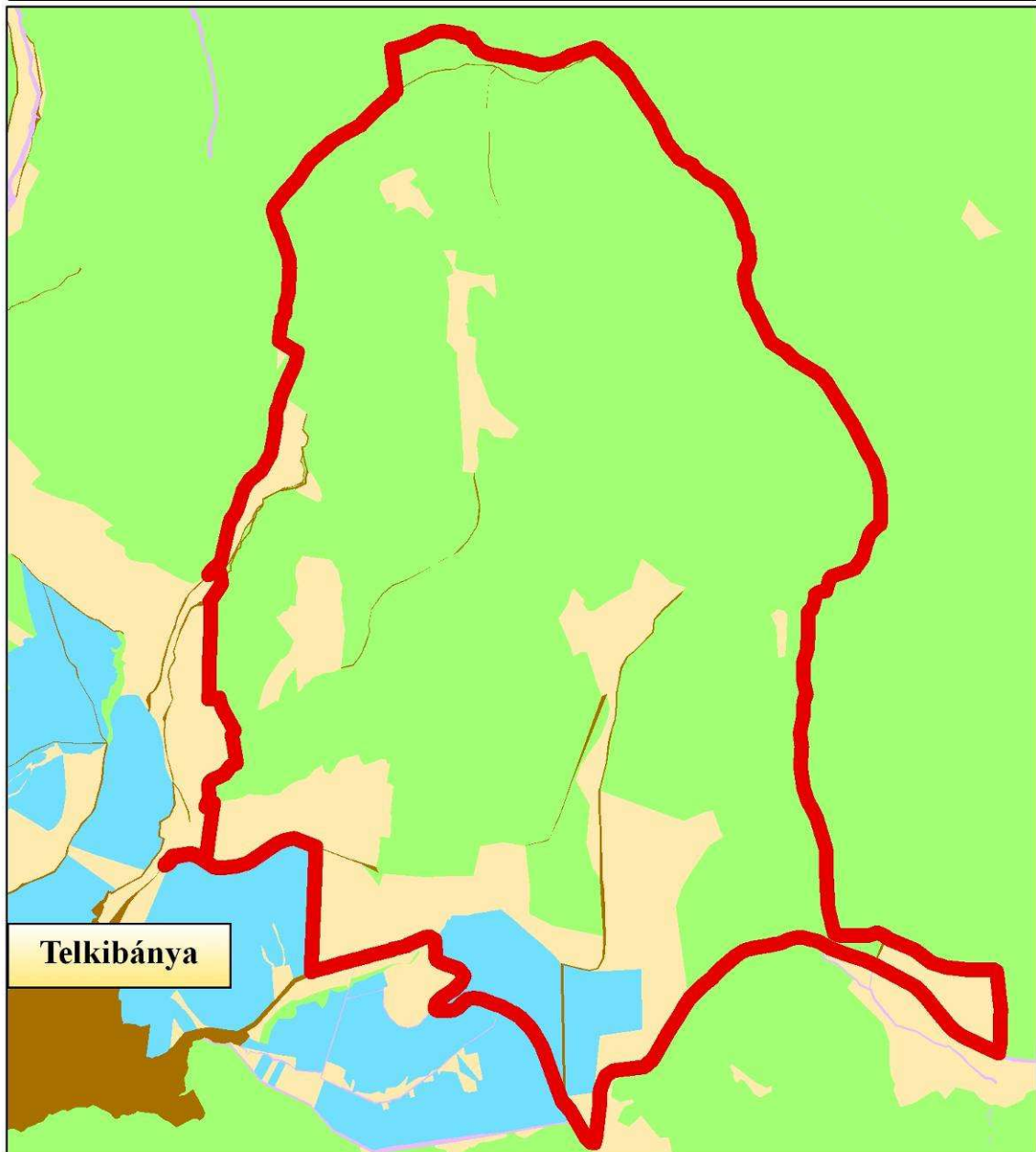
2. sz. térképmelléklet. A tervezési terület 1:10.000 méretarányú EOV térképe a Zempléni Tájvédelmi Körzet határának feltüntetésével.

3. melléklet: 2005. évi légifelvétel a Kánya-hegyi részterületről

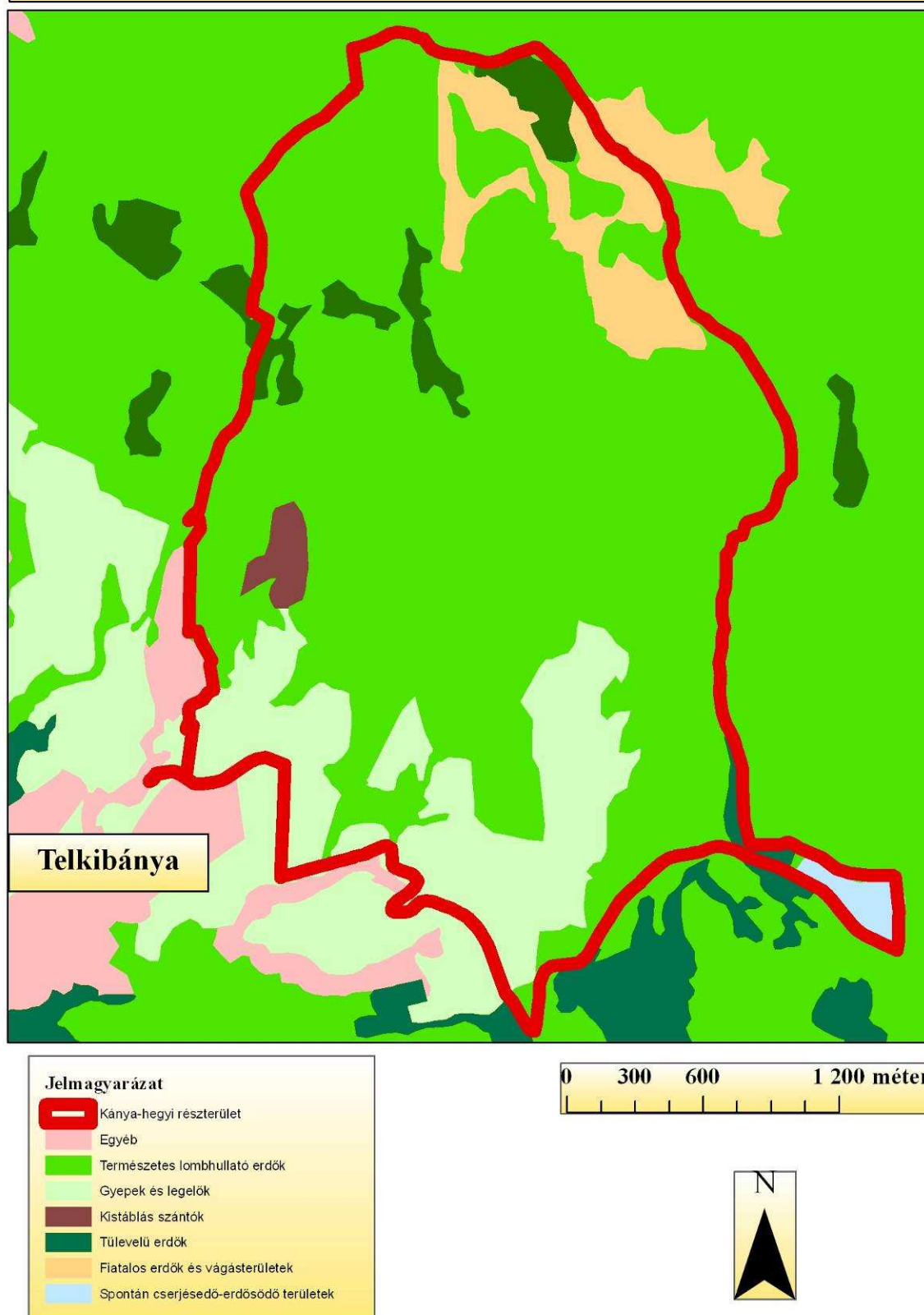
3. sz. térképmelléklet. A tervezési területről készült 2005. évi légifelvétel a Zempléni Tájvédelmi Körzet határának feltüntetésével.

4. melléklet: A tervezési terület művelési ágai

4. sz. térképmelléklet. A tervezési területen a tényleges földhasználatnak megfelelő főbb művelési ágak egyszerűsített feltüntetése.

5. melléklet: A tervezési terület főbb élőhelykategóriái

5. sz. térképmelléklet. A fő élőhelytípusok megjelenítése a tervezési területen.

6. sz. melléklet. A 2010. november 19-én megtartott egyeztető fórum emlékeztetője

Emlékeztető

Tárgy: A Telkibányai Kánya-hegy, mint a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel elnevezésű (HUBN10007) Natura 2000-es terület részterületének fenntartási terv-egyeztetése.

Időpont: 2010. november 19., kezdés: 10:00

Helyszín: Telkibánya, Művelődési ház

Megjelentek: mellékelt jelenléti ív szerint

DR. BOLDOGH SÁNDOR (továbbiakban: LEVEZETŐ) köszöntötte a megjelenteket, majd tájékoztatást adott az egyeztetési fórum tervezett napirendjéről: (i) rövid tájékoztatás a fenntartási terv készítésének indokairól és céljáról, (ii) rövid összefoglalás a Natura 2000 területek kijelölési folyamatáról, (iii) tájékoztatás a fenntartási tervek készítésének szabályairól és folyamatáról, (iv) a tervezet ismertetése, (v) helyben megtett javaslatok és vélemények összegyűjtése, értékelése, (vi) előzetesen beérkezett javaslatok vélemények ismertetése, (vii) a témához kapcsolódó további kérdések tisztázása. A megjelentek a tervezett napirendet elfogadták.

Tájékoztatta a megjelenteket, hogy egy magyar állampolgár által benyújtott petíció („*Telkibányai Kánya-hegy Natura 2000 védett területnek egy honvédelmi érdekeket szolgáló övezetté történő nyilvánításáról*”) alapján az Európai Bizottság vizsgálatot indított. A Bizottság a felvetett kérdésekkel kapcsolatban nem talált semmi nyomát az alkalmazandó európai uniós jogszabályok esetleges megsértésének, így az ügyet 2009. augusztusában hivatalosan lezárta. A Bizottság azonban javasolta a fenntartási terv elkészítését, mely egyébként egyetlen jogszabály alapján sem kötelező. A témához kapcsolódóan ismertette, hogy az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet lehetőséget biztosít arra, hogy egy Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű és a kiemelt közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzését, fenntartását, valamint helyreállítását szolgáló intézkedéseket fenntartási terv készítése keretében állapítsák meg. Nyomatékosan felhívta arra a figyelmet, hogy egy ilyen fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó, természetvédelmi szakmai szempontból kívánatos javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában **kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg**.

Tájékoztatta a megjelenteket, hogy a fenntartási terv tervezete csak a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel elnevezésű (HUBN10007) Natura 2000-es terület 780,8 hektáros részterületére készült el. A terület Natura 2000 hálózatba vonása kizárólag szakmai indokok alapján történt, a kijelölési folyamathoz így nem kapcsolódott lakossági és tulajdonosi egyeztetési folyamat. A Natura 2000 területhálózat hazai kijelölését több esetben felülvizsgálták, a kijelöléseket az Európai Bizottság szakmailag megalapozottnak tartotta, számos faj és élőhely vonatkozásában azonban további területek kijelölését tartották indokoltnak. A kijelölések során alapvető szakmai elv volt, hogy a területek megfelelően nagyok és lehetőség szerint összefüggőek (ne szétszabdaltak) legyenek annak érdekében, hogy a lehető leghatékonyabban biztosíthassák a kijelölések alapjául szolgáló – általában nagy területigényű – fajok és élőhelyeik életfeltételeit. A kérdéses terület *különleges madárvédelmi terület*, a fenntartási terv javaslatai a jelölőfajok megőrzését hívatottak szolgálni.

Felhívja a megjelentek figyelmét arra, hogy nincsenek a fenntartási terv egyeztetési folyamatával kapcsolatos, jogszabályban rögzített szabályok. A tervegyeztetésbe bevonandók

köre azonban szabályozott (nemzeti park igazgatóság, alapszabály szerint környezet- és természetvédelmi céllal alakult társadalmi szervezetek, a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok, az érintett földrészletek tulajdonosai és vagyonkezelői és ezek gazdasági érdek-képviselői szervei). Az egyeztetési eljárás nem a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (KET) által szabályozott folyamat keretében zajlik (vagyis az eljárásra a KET szabályai nem vonatkoznak).

A LEVEZETŐ nyomtatékosan felhívja a megjelentek figyelmét arra, hogy a fórum kizárólagos célja a fenntartási terv tervezetével kapcsolatos javaslatok összegyűjtése, az eddigi javaslatok bemutatása, illetve a javaslatok értékelése és megvitatása. Semmiképpen nem célja a megbeszélésnek a 2002-2003 között megépült HM ingatlan építése körüli konfliktusok fészegetése, az üggyel kapcsolatos hatósági eljárások bemutatása és értékelése.

A következő napirendi pont keretében FIRMÁNSZKY GÁBOR tájegységvezető röviden ismertette a tervezetet.

BODA ZOLTÁN számos tulajdonos véleményének adott hangot, mely szerint a gazdálkodók többsége a Natura 2000 területek kijelölésével általában nem ért egyet. Álláspontjuk szerint a kijelölésekhez kapcsolódóan tulajdonosi egyeztetéseket kellett volna tartani. Az egyeztetési fórumoknak meg kellett volna előznie a Natura 2000 területté nyilvánításokat. Jelenleg csak a korlátozásokkal szembesülnek (melyek jelentős anyagi hátrányt eredményeznek), és hiányolják a kompenzációt és a kártalanítást. A Natura 2000 területekre vonatkozó pályázati lehetőségek korlátozottak, kedvezőtlenek, illetve egyes művelési módokra teljes egészében hiányoznak is (pl. erdők). A megelőző időszakban olyan gazdálkodást folytattak, melyek biztosították az értékek fennmaradását. A tervezetben ismertetett további korlátozásokat kedvezőtlennek tartja. A tulajdonosok általános véleménye, hogy a tervezet jelentős többletterhet jelent, így kártalanítási és támogatási igényük van.

HORVÁTH JENŐ a területen gazdálkodó tulajdonosként megerősítette az előbbi véleményt. Tájékoztatta a megjelenteket, hogy a fellebbezési lehetőség biztosításának hiánya miatt a Natura 2000 kijelölés alkotmányosértőnek tekinthető. Központi kérdésnek tekinti a Natura 2000 területek fenntartásához kapcsolódó kártalanításokat és az érdemi támogatásokat. A fenntartási terv készítésének finanszírozásával, illetve a tervkészítéssel érintett területek kiválasztásával kapcsolatban tájékoztatást kért.

Az ismertetett véleményre történő reagálás keretében a LEVEZETŐ felhívta arra a figyelmet, hogy mindenképpen különbséget kell tenni a Natura 2000 területek/területrészek között abban, hogy azok természetvédelmi oltalom alatt álló, vagy nem védett területek-e. A védett területeken (pl. nemzeti park, tájvédelmi körzet) a Natura 2000 kijelölés többletkorlátozást nem eredményez, az engedélyköteles tevékenységek körét, illetve a betartandó szabályokat a Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény szabályozza. A természetvédelmi oltalom alatt nem álló területekre a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet előírásai vonatkoznak. A Natura 2000 célkitűzések az erdő- és vadgazdálkodási, a mezőgazdasági és infrastruktúra-fejlesztési, illetve a környezetvédelmi szabályozáson keresztül realizálódhatnak. A kijelölés előtt folytatott jogszerű, engedélyezett tevékenység a Natura 2000 kijelölés után is folytatható.

SASHALMI ÉVA tájékoztatta a fórum résztvevőit, hogy a szakmai szempontok alapján elvégzett területkijelölést követően, egy 90 napos időtartamú észrevételezési időszak állt rendelkezésre. Megerősítette, hogy az Európai Bizottság a hazai Natura 2000 kijelölési folyamatot szabályszerűnek, a területkijelöléseket szakmailag megalapozottnak tartotta.

SZÍJÁRTÓNÉ PALLAG ORSOLYA tájékoztatta a résztvevőket, hogy a Natura 2000 területekre vonatkozó földhasználati előírások teljesítéséért támogatás nyújtható (hazai és uniós forrásból). Jelenleg gyepekre van területalapú támogatás, erdőkre egyelőre nincs. A támogatásokhoz kapcsolódó kifizetéseket, illetve új támogatások bevezetését a Vidékfejlesztési Minisztérium vidékfejlesztésért felelős részlege (korábbi Földművelésügyi és Vidékfejlesztési

Minisztérium) koordinálja. A Vidékfejlesztési Minisztérium természetvédelemmel foglalkozó munkatársai (korábbi Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium) már évekkel ezelőtt javaslatot készítettek az erdőterületekre vonatkozó támogatások bevezetésére. Mivel az EU állami erdőkre nem fizet támogatást, így a támogatottak köre a magángazdálkodókra terjedne ki. A támogatási rendszer jelenleg kidolgozás alatt áll. Tájékoztatta a résztvevőket, hogy 2009-ben 20 területre készültek el a fenntartási tervek, mely program finanszírozása pályázatból történt. A jelen fórum tárgyát képező terv készítését a Honvédelmi Minisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatta 500-500 eFt-tal (ez biztosította a végrehajtás költségkeretét).

BALOGH RITA (Honvédelmi Minisztérium) tájékoztatja a résztvevőket, hogy a HM és a VM közös vállalása, hogy a részterületre elkészítik a fenntartási tervet.

GULYÁS SÁNDORNÉ/ÉLIÁS ANDRÁSNÉ a BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI FÖLDHIVATAL képviselője úgy véli, hogy a földterületek átminősítése (művelési ág megváltoztatása) jelentősen nehezedett. Véleménye szerint a gazdálkodók nem ismerik a Natura 2000 területekre vonatkozó szabályokat, a lakosság hatékony informálását ezért nagyon sürgős feladatnak tartja.

Az ENCSI KÖRZETI FÖLDHIVATAL vezetője annak adott hangot, hogy a Natura 2000 jogi jelleg földhivatali rávezetése lassan történt meg, illetve megerősített, hogy a a Natura 2000 területekre vonatkozó szabályokat, a lakosság hatékony informálását is nagyon időszerűnek tartja.

A LEVEZETŐ tájékoztatása szerint a kérdéses eljárásokban nem a nemzeti park igazgatóságok az eljáró hatóságok, hanem a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek. Felkérte a területileg illetékes felügyelőség képviselőjét, hogy tájékoztassa a megjelenteket a Natura 2000 kijelöléssel érintett földterületeken érvényes szabályokról.

DR. MOLNÁR TIVADAR, az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség képviselőjének tájékoztatása szerint az ÉKTVF-nek a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területeken lévő gyepterületeken gyepterület feltörése (szántóvá történő alakítása), felülvetése, faültetvénynek alakítása, illetve az erdőkről és az erdő védelméről szóló törvény, valamint a fás szárú energetikai ültetvényekről szóló kormányrendelet hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fás legelőn lévő fa telepítése, kivágása (kivéve a csatorna medrében, az üzemi vízszintnél a nedvesített keresztaszvályban lévő fa, facsoport mederfenntartási céllal történő kivágását) kapcsán van hatásköre. A Felügyelőségnek utólagos engedélyezési hatásköre nincs, ezért azokban az esetekben, amikor a földhivatalban gyepterületként nyilvántartott terület feltörése már megtörtént, a Felügyelőség engedélyt nem ad ki, hanem érdemi vizsgálat nélkül elutasítja a kérelmet (hatáskör hiányában), illetve megszünteti az eljárást. Gyepterület feltörésére vonatkozó engedélyt a Felügyelőség csak akkor tud kiadni, ha a gyepterület feltörése még nem történt meg. Amennyiben a gyepterület feltörését a Natura2000 terület kijelölése előtt elvégezték, akkor a Felügyelőség nem kezdeményezi az eredeti állapot helyreállítását. Természetesen élhet ezzel a lehetőséggel a Felügyelőség, ha a gyepterület feltörése a Natura2000 terület kijelölése után került sor, és az természetvédelmi szempontból indokolt. A felmerült problémával kapcsolatban a Felügyelőség azt javasolja, hogy a Földhivatal a valós állapotnak megfelelően vezesse át a művelési ágot a földnyilvántartásba és erről küldjön értesítést a Felügyelőségnek, aki – amennyiben indokolt –, kezdeményezni fogja az eredeti állapot helyreállítását (kötelezi a tulajdonost).

A kérdéskörhöz kapcsolódóan LONTAY LÁSZLÓ természetvédelmi őr és a LEVEZETŐ is megerősítette, hogy az ANPI nem akadályozza a művelési ág megváltoztatási és az átvezetési folyamatokat a hosszú idő óta szántóként használt gyepterület művelési ágban lévő területek esetében, illetve a szántókon. Az viszont tény, hogy gyepterület művelési ágban és természetben is gyepterület állapotban lévő területek szántóvá alakítása szakmai indokok miatt nem támogatott az Igazgatóság részéről. A LEVEZETŐ abszolút indokoltnak tartja az intenzívebb tájékoztatást, az információáramlás hatékonyságának növelését. Ígéretet tett arra, hogy az Igazgatóság

nagyobb hangsúlyt próbál helyezni a jövőben a térségben lakók természetvédelmi tudatosságának növelésére, a szabályok és tv-i szempontok megismertetésére.

KOLESZÁR SÁNDOR Hollóháza polgármestere felhívta arra a figyelmet, hogy a Kánya-hegy területének jelentős részéről Hollóháza felé folynak le a vizek. A területen erdők letermelése, termőtalaj elhordása történt, aminek közvetlen hatása lehet a lefolyási viszonyokra, végeredményben Hollóházára. Megemlítette, hogy 2005-ben egy felhőszakadás alkalmával a lezúduló víz miatt károk keletkeztek a település egy részén (Tekda-völgy és környéke), mely a torony megépítésének következménye is lehet. Mivel a honvédelmi ingatlan megépítésének jelentős hatása lehetett – más hatások mellett – a lefolyásviszonyokra, így a fenntartási tervnek, illetve az egyeztetési folyamatnak a honvédségi ingatlant is érinteni kell. Technikailag a torony el fog avulni, használata egy idő után felesleges/lehetetlen lesz, így az utóhasznosítás, rekultiváció kérdésével is foglalkozni kell. Ha funkcióját veszti az objektum, az is elképzelhető, hogy azt el kell majd bontani. Felhívta a figyelmet arra, hogy 2008 májusában az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának kihelyezett ülése volt Sátoraljaújhelyen, melynek keretében megtekintették az objektumot és foglalkoztak a megépítés körülményeivel, illetve a kialakult helyzettel. Kéri, hogy a Bizottság megállapításait, javaslatait vizsgálják meg az egyeztetési folyamatban és azok kerüljenek be a fenntartási tervbe.

BODA ZOLTÁN erdőtulajdonos felhívta a figyelmet arra, hogy a környező településeken kiemelkedő jelentőségű munkalehetőséget és bevételi forrást jelent a vendéglátás. Az eddigi tapasztalatok alapján ezek a tevékenységek nem eredményeznek természetkárosítást a térségben. Ennek megfelelően a terület jóléti szolgáltatásaiban (erdei termékek gyűjtése, ásványgyűjtés, kirándulás), illetve a területen történő gazdálkodás alapfeltételeiben (pl. gépjárművel történő kijutás) semmilyen további korlátozást nem támogat. Kéri, hogy a potenciális veszélyek közül is kerüljenek ki ezek a tevékenységek (gomba- és ásványgyűjtés, gépjárművel történő közlekedés). A terepjárás, terepmotor és quadok kirándulók megjelenését azonban kifejezetten károsnak tartják, egyetértenek korlátozásukkal.

MÁRTON CSABA helyi lakos és gazdálkodó sérelmezte, hogy a fórum meghirdetése nem megfelelően történt, túl rövid időt biztosítottak a tervezet áttanulmányozására, illetve a tulajdonosok értesítésére. Véleménye szerint a kijelölések (Natura 2000), védetté nyilvánítások a helyi lakosok feje felett, megkérdésük nélkül zajlottak le.

A LEVEZETŐ tájékoztatta a megjelenteket, hogy kevés idő állt az Igazgatóság rendelkezésére az egyeztetések lefolytatásához, többen (Tiszántúli Természetvédők Társulata, Horváth Jenő tulajdonos, Perlaki Tamás tulajdonos) a fórum elhalasztását is kérték. Azok számára, akik ezen a találkozón nem tudtak részt venni, az Igazgatóság a jövő héten új találkozót szervez. Felhívta a figyelmet arra, hogy a fenntartási terv készítése egy folyamat, megalapozott indokok alapján a későbbiekben a véglegesített terv módosítható. Hangsúlyozta, hogy a kijelölések szakmai alapon történtek, ebbe a folyamatba a tulajdonosokat nem kellett és nem is volt indokolt bevonni (nem a pillanatnyi tulajdonosi érdek kell, hogy meghatározzon egy ilyen szakmai folyamatot).

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG előzetesen megküldött véleménye szerint a 275/2004. (X. 8.) kormányrendelet 13. sz. melléklete (A Natura 2000 fenntartási terv és az ennek alapjául szolgáló dokumentáció tartalmi követelményei) külön tűzvédelmi fejezetet nem tartalmaz, viszont a tűz veszélyeztető tényező és így a tűzzel kapcsolatos kezelési feladatokat is szükséges szabályozni. A veszélyeztető tényezők pontban fel kell tüntetni a tüzet. A terv 3.2.1. „Élőhelyek kezelése” fejezet alfejezeteibe az általános tűzvédelmi előírások, szabályok – a 9/2008. (II. 22.). ÖTM rendelet II. fejezet. Építmények és szabadterek használati szabályai, valamint a 2009. évi XXXVII. tv. az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról 66-67. §-a ”Védelem a tűz ellen”) – kerüljenek beillesztésre.

A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI HIVATAL BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KIRENDELTSÉGE a következő állásfoglalást és javaslatokat tette. 3.2. Kezelési javaslatok. 3.2.1.1. Szántó művelési ágú területek megnevezés esetén célszerűbb lenne a „*Szántóként hasznosított területek*” megnevezés. A szántóföldi művelés esetén tett kezelési javaslatok, amennyiben ezek javaslatok maradnak, úgy pontosításra nem szorulnak, de ha ezek a javaslatok előírásokká válnak mindenképpen szükséges azokat pontosítani.

A 150/2004. (X. 12.) FVM rendelet már nem aktuális, pontosabb megfogalmazást jelentene, ha szántóföldi művelés esetén a „növényvédelem során kizárólag környezetkímélő növényvédőszer – hatóanyagok (sárga, zöld) alkalmazhatók, illetve ezek alkalmazása kívánatos.

Az ugaroltatást és a pillangósok vetésforgóba illesztését is pontosítani kellene, milyen ugar legyen, zöld ugar, fekete ugar, pillangósok vetése esetén hány évente (5 évente egyszer), élőlő nem élőlő illetve szálas pillangós vagy sem, ami kívánatos a területek kezelése esetén.

A szántóföldi kultúra esetén vegyszermentes sávokat kell alkalmazni a terület méretének függvényében, esetleg meg lehetne nevezni, hogy pl. 3-5 méter vagy 3 %, mert így nem értelmezhető, hogy valójában mekkora sávokat is kell vegyszermentesen hagyni.

A nem művelt vadföldek esetén az inváziós fajok betelepülésének elkerülése érdekében évente egyszer le kell kaszálni a területet. Nincs meghatározva, hogy kinek kell elvégeznie ezt a folyamatot, a vadföld üzemeltetőjének (ha még van) vagy a terület tulajdonosának.

3.2.1.2. A gyepterületek, és a gyepeként hasznosított területek kezelési javaslatai között nincs megemlítve a 269/2007. (X. 18.) kormányrendelet földhasználati előírásai közül a kaszálás módjára vonatkozó előírás, mivel ezek alapvető kötelező előírások, célszerű lenne említést tenni a tervben is a kaszálás módjára vonatkozóan (tábla közepétől kifelé haladva, kiszorító mód, vadriasztó lánc alkalmazása mellett stb.).

3.3. Agrártámogatások. 3.3.1.1. A jelenleg működő agrártámogatási rendszerek között meg lehetne említeni a NAT 2000 jogcím mellett a további igényelhető jogcímeket is: (a) SAPS, (b) EMVA-AKG. A NAT 2000 jogcím támogatását a 269/2007. Korm. rendelet mellett (helyett) a részletes igénybevételi szabályokat a 128/2008. (X. 31.) FVM rendelet tartalmazza. Továbbá pontosításra szorul a tervezetben leírt szövegrész, mely szerint a NAT 2000 területen gazdálkodók kompenzációs támogatásra jogosultak, mivel ez csak a NAT 2000 gyepeként hasznosított területek vonatkozásában igaz, a szántóföldi növénytermesztés és egyéb hasznosítás esetén nincs lehetőség kompenzációs támogatás igénybevételére.

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI FÖLDHIVATAL a következő állásfoglalást és javaslatokat tette. A fenntartási terv Telkibánya település közigazgatási területének egy részére tartalmaz kezelési előírásokat. Mezőgazdasági műveléssel érintett területrész 198 ha 0368 m² nagyságú, melyből a szántó művelési ágú földrészlet területe 28 ha 7331 m², a rét és a legelő területe pedig 169 ha 3037 m². A szántó területek a település viszonylatában az átlagostól gyengébb minőségűek, így ezen területekre előírt kezelési javaslatok ellen földvédelmi szakmai szempontból kifogást nem emel. Felhívják a figyelmet arra, hogy a rendszeres kaszálással hasznosított területek művelési ága az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI tv. végrehajtására kiadott 109/1999. évi (XII. 29.) FVM rendelet (Inyvrh.) 38. §-a alapján rétnak minősül.

Az 1997. évi CXLI tv. 23. §-ának (1) bekezdésének értelmében a mező- és erdőgazdasági művelés alatt álló földet – a rendszeres földhasznosítási módra tekintettel, a természetbeni állapotnak megfelelően – szántó, rét, legelő, szőlő, kert, gyümölcsös, nádas, erdő és fásított terület művelési ágban, illetve halastóként kell nyilvántartani. Az Inyvrh. 64. § (1) bekezdése főszabályként mondja ki, hogy az ingatlan művelési ágában bekövetkezett változást a helyszíni ellenőrzést követően a természetbeni állapottal egyezően kell átvezetni az ingatlan-nyilvántartásban. Továbbá a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. 3. §. alapján termőföld művelési ágának megváltoztatását be kell jelenteni az ingatlanügyi

hatóságnak, amely bejelentés elmulasztása esetén földvédelmi bírsággal sújtja a földhasználót.

A rét művelési ágú területek az átlagostól gyengébb minőségű, a legelő művelési ágú területek pedig átlagos minőségű földrészletek. A tervezetben a fenti ingatlanokra előírt kezelési módok korlátozások elfogadását abban az esetben támogatja, ha az a gyep művelési ágban történő rendeltetésszerű hasznosításukat továbbra is lehetővé teszik. A rendeltetésszerű hasznosítás a fűtermés megfelelő időpontban történő kaszálása, legeltetése setén valósul meg.

A fenti földrészletek használatára vonatkozó előírásokat, kezelési módokat és korlátozásokat ismertetni kell a tulajdonosokkal is.

Amennyiben a természeti értékek igénye miatti korlátozások az érintett termőföldek rendeltetésszerű hasznosítását lehetetlenné teszik, akkor kezdeményezni kell azok mezőgazdasági termelésből való kivonása engedélyezését, illetve azok kisajátítását.

Felhívják a figyelmet arra, hogy amennyiben a területen új építmény (pihenő, madármegfigyelő stb.) kíván valaki létesíteni, az a termőföld más célú hasznosításának minősül, amely a Tfv. rendelkezései alapján előzetes ingatlanügyi hatósági engedélyhez kötött. Az engedélyeztetés elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóságnak – az eredeti állapot helyreállítási kötelezettség terhe mellett – a földvédelmi járulékon túl földvédelmi bírságfizetési kötelezettséget is meg kell állapítani a termőföldet engedély nélkül igénybe vevővel szemben.

Az emlékeztetőt összeállította: dr. Boldogh Sándor természetmegőrzési osztályvezető.

Jósvafő, 2010. november 26.

Dr. Boldogh Sándor

Látta:

Veress Balázs igazgató

7. sz. melléklet. A 2010. november 25-én megtartott egyeztető fórum emlékeztetője

Emlékeztető

Tárgy: A Telkibányai Kánya-hegy, mint a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel elnevezésű (HUBN10007) Natura 2000-es terület részterületének fenntartási terv-egyeztetése.

Időpont: 2010. november 25., kezdés: 10:00

Helyszín: Telkibánya, Művelődési ház

Megjelentek: mellékelt jelenléti ív szerint

DR. BOLDOGH SÁNDOR (továbbiakban: LEVEZETŐ) köszöntötte a megjelenteket, majd tájékoztatást adott az egyeztetési fórum tervezett napirendjéről: (i) rövid tájékoztatás a fenntartási terv készítésének indokairól és céljáról, (ii) rövid összefoglalás a Natura 2000 területek kijelölési folyamatáról, (iii) tájékoztatás a fenntartási tervek készítésének szabályairól és folyamatáról, (iv) a tervezet ismertetése, (v) helyben megtett javaslatok és vélemények összegyűjtése, értékelése, (vi) előzetesen beérkezett javaslatok vélemények ismertetése, (vii) a témához kapcsolódó további kérdések tisztázása. A megjelentek a tervezett napirendet elfogadták.

Tájékoztatta a megjelenteket, hogy egy magyar állampolgár által benyújtott petíció („*Telkibányai Kánya-hegy Natura 2000 védett területnek egy honvédelmi érdekeket szolgáló övezetté történő nyilvánításáról*”) alapján az Európai Bizottság vizsgálatot indított. A Bizottság a felvetett kérdésekkel kapcsolatban nem találta semmi nyomát az alkalmazandó európai uniós jogszabályok esetleges megsértésének, így az ügyet 2009. augusztusában hivatalosan lezárta. A Bizottság azonban javasolta a fenntartási terv elkészítését, mely egyébként egyetlen jogszabály alapján sem kötelező. A témához kapcsolódóan ismertette, hogy az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet lehetőséget biztosít arra, hogy egy Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű és a kiemelt közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzését, fenntartását, valamint helyreállítását szolgáló intézkedéseket fenntartási terv készítése keretében állapítsák meg. Nyomatékosan felhívta arra a figyelmet, hogy egy ilyen fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó, természetvédelmi szakmai szempontból kívánatos javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában **kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg**.

Tájékoztatta a megjelenteket, hogy a fenntartási terv tervezete csak a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel elnevezésű (HUBN10007) Natura 2000-es terület 780,8 hektáros részterületére készült el. A terület Natura 2000 hálózatba vonása kizárólag szakmai indokok alapján történt, a kijelölési folyamathoz így nem kapcsolódott lakossági és tulajdonosi egyeztetési folyamat. A Natura 2000 területhálózat hazai kijelölését több esetben felülvizsgálták, a kijelöléseket az Európai Bizottság szakmailag megalapozottnak tartotta, számos faj és élőhely vonatkozásában azonban további területek kijelölését tartották indokoltnak. A kijelölések során alapvető szakmai elv volt, hogy a területek megfelelően nagyok és lehetőség szerint összefüggőek (ne szétszabdaltak) legyenek annak érdekében, hogy a lehető leghatékonyabban biztosíthassák a kijelölések alapjául szolgáló – általában nagy területigényű – fajok és élőhelyeik életfeltételeit. A kérdéses terület *különleges madárvédelmi terület*, a fenntartási terv javaslatai a jelölőfajok megőrzését hívatottak szolgálni.

Felhívja a megjelentek figyelmét arra, hogy nincsenek a fenntartási terv egyeztetési folyamatával kapcsolatos, jogszabályban rögzített szabályok. A tervegyeztetésbe bevonandók

köre azonban szabályozott (nemzeti park igazgatóság, alapszabály szerint környezet- és természetvédelmi céllal alakult társadalmi szervezetek, a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok, az érintett földrészletek tulajdonosai és vagyonkezelői és ezek gazdasági érdek-képviselői szervei). Az egyeztetési eljárás nem a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (KET) által szabályozott folyamat keretében zajlik (vagyis az eljárásra a KET szabályai nem vonatkoznak).

A LEVEZETŐ nyomatékosan felhívja a megjelentek figyelmét arra, hogy a fórum kizárólagos célja a fenntartási terv tervezetével kapcsolatos javaslatok összegyűjtése, az eddigi javaslatok bemutatása, illetve a javaslatok értékelése és megvitatása. Semmiképpen nem célja a megbeszélésnek a 2002-2003 között megépült HM ingatlan építése körüli konfliktusok fessegetése, az üggyel kapcsolatos hatósági eljárások bemutatása és értékelése.

A következő napirendi pont keretében FIRMÁNSZKY GÁBOR tájegységvezető röviden ismertette a tervezetet.

ZSÁK FERENC TIBOR elnök (TISZÁNTÚLI TERMÉSZETVÉDŐK TÁRSULATA) felhívta a figyelmet arra, hogy a fenntartási tervvel érintett terület védelemre tervezett volt. A terület számos védett és tv-i szempontból jelentős faj élőhelye, számos biotikai adat van birtokukban a területre vonatkozóan. Úgy gondolják, hogy az objektum ökológiai szempontból terheli a környezetet, az kedvezőtlen hatású. A honvédségi ingatlan előzetes környezeti hatásvizsgálatok nélkül épült meg, így nagyon fontos, hogy részletes vizsgálatokon alapuljon a fenntartási terv. Az objektum működtetése számos szempontból kifogásolható (pl. fényszennyezés), ezekkel a tervezet jelenleg nem foglalkozik. Az Igazgatóság által elvégzett felmérések rendszerességére, az adatgyűjtés szakmaiságára, illetve a közölt adatok aktualitására kérdezett rá. Tájékoztatta a megjelenteket, hogy előzetesen írásos véleményt küldtek, mely az alábbi megállapításokat tartalmazza.

A terület azonosító adatait tartalmazó 1. fejezetből hiányzik a terület EOV koordinátájának és tengerszint feletti magasságának megjelölése, közigazgatási besorolása (NUTS kód), illetve a régió elnevezése.

Az 1.2.1 pont kiegészítése szükséges azzal, hogy „a tervezési terület különleges madárvédelmi terület. Kijelölésének és fenntartásának alapját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfaj, valamint az 1. B) számú mellékletben meghatározott vonuló madárfaj jelentős állománya, illetve 6520 hegyi kaszálórétek 9110 műszereződő bükkösök (Luzulo Fagetum) 9130 szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum) élőhelyek képezik.”(Az emlékeztető készítőjének megjegyzése: Ezzel nyilván nem lehet így kiegészíteni, hiszen a terület madárvédelmi terület. Csak úgy lehet felsorolni ezeket, mint a területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusokat, nem pedig mint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusokat.)

Az 1.3.3 pontban szereplő „Területhasználat és kezelés” fejezetből hiányzik a Telkibánya 0227/1-2, 0210, 0211 és 0214/3 helyrajzi számú ingatlanokra vonatkozó honvédségi használat leírása, a honvédelmi használat és a természetvédelmi célok konfliktuspontjainak vizsgálata, a használat általi veszélyeztető tényezők leírása, a honvédségi használat utáni időszakra vonatkozó élőhely-rekonstrukciós feladatok, illetve intézkedések és ezen feladatok és intézkedések végrehajtásáért felelős szervezetek meghatározása stb. (A Ktv 102. § /1/ bekezdés figyelembe vételével: „A jogsértő tevékenységért való felelősség a büntetőjogi és szabálysértési jogi felelősség kivételével – az ellenkező bizonyításáig – annak az ingatlannak a tulajdonosát és birtokosát (használóját) egyetemlegesen terheli, amelyen a tevékenységet folytatják, illetőleg folytatták.”).

Az 1.3.3.7 pontban olvasható „Infrastruktúra” című fejezet utolsó mondatának állítása, mely szerint: „A katonai objektumnak és az ott folyó tevékenységnek, továbbá az objektumhoz

vezető útnak és a rajta lévő forgalomnak a jelölő értékekre kifejtett, érzékelhető hatása egyelőre nem ismert” – nem felel meg a valóságnak. A Honvédelmi Minisztérium által a 0210, 0211 és 0214/3 hrsz-ú erdő művelési ágú területeken és jelenleg is erdő művelési ágban levő 4,8 km hosszú 5 m koronaszélességű, levezető árokkal kiépített 3 m széles aszfaltút rendeltetésszerű használata általi környezeti többletterhelést, ezáltal negatív hatást gyakorol az érintett erdőrészekben található élőhelyek, ezen élőhelyeket igénybe vevő állatfajok természetvédelmi helyzetére. Az Aggteleki Nemzeti Park korábbi igazgatójának 2008. 02. 15-én kelt 465-4/2008. ikt. számú levele a következő megállapításokat tartalmazza: „...az építmény védelemre tervezett területen, illetve kijelölt Natura 2000 területen épült fel, mely jelentős tájkép-károsító, az álláspontom szerint természetvédelmi szempontból egyáltalán nem kívánatos, ezért javasoljuk annak eltávolítását.”. A 05030-245/2005 bü. ügyiratszámú igazságügyi szakértői vélemény a következő megállapításokat tette a katonai hírközlési bázis és az erdészeti feltáró út ökológiai hatásaival kapcsolatban: „Több helyen elhangzik az ökológiai folyosó kifejezés, mely szerint a Telkibánya és környéke e folyosó szerepét tölti be a Zempléni Tájvédelmi Körzet északi és déli része között. A természetvédelemben az ökológiai folyosó szerepe óriási, hisz e folyosók tartják fenn a kapcsolatot az egymástól elszigetelt védett területek között, biztosítva a fajok migrációját, fenntartják a diverzitást (az élővilág sokszínűségét), nélkülük a nagy biomok kivételével a védett élőhelyek degradálódnának, majd megsemmisülnének. A meglévő iratok és a helyszíni szemle alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az említett Kányahegyen egy tájseb keletkezett, az élővilág nagy része megsemmisült. A bázis területe gyakorlatilag kultúrtájjá változott. A legnagyobb problémát... a bázishoz megépült út okozza (megnyitotta a hegyet), mesterségesen kialakított csapadékvíz elvezetőjével, megváltoztatva az ökológiai viszonyokat, az itt élő – főleg – kételtű populáció élőhelyét, veszélyezteteti életmódjukat.”. Dr. Höhn Mária botanikusnak, a Corvinus Egyetem docensének szakvéleménye szerint: „A terület fölszabdalása utakkal és más torony építményekkel talajerozióhoz vezet, mely ezen zöldfolyosók természetes működését rendkívüli módon akadályozzák.”. Álláspontjuk szerint a katonai hírközlési bázis, illetve a katonai hírközlési bázishoz vezető szervízút kiépítése és rendszeres használata ellentétes a Natura 2000 területek kijelölésének és fenntartásának céljaival, sérti a különleges madárvédelmi terület területi integritását, veszélyeztető és zavaró hatást gyakorol az érintett terület élővilágára.

A katonai hírközlési torony ökológiai hatásai. A 0227/2 hrsz-ú erdő művelési ágban levő területen elhelyezkedő 65 méter magas, 20 méter széles katonai célú hírközlési torony egy ökológiai zöld folyosó közepén helyezkedik el, amely zöld folyosó a Zempléni Tájvédelmi Körzet északi és déli része között hivatott biztosítani az elszigetelt védett területek között a fajok migrációját, egyszersmind fontos szerepet tölt be az érintett területek a biológiai sokféleségének fenntartásában. Az ökológiai folyosó ezen kívül az északra vándorló, onnan visszatérő madárfajok (pl. darvak, vadludak) egyik vonulási útvonalaként is funkcionál.

A katonai hírközlési torony fényszennyező hatásai. Igen nagy valószínűséggel káros hatást fejt ki a hírközlési torony éjszakai kivilágítása, hiszen ma már kutatások egész sora bizonyítja, hogy a fényszennyezés negatív hatással van az élővilágra, megzavarhatja a repülő rovarokat és vonuló madarakat is. Sőt az éjszakai életmódot élő állatok táplálékszerzésében is problémákat okozhat. A fényszennyezés élővilágra kifejtett negatív hatásai direkt módon elsősorban a fényre repülő rovarok és a vonuló madarak populációin jelentkezhetnek, de indirekt módon a teljes ökológiai rendszeren érvényesülhetnek. Az egyes fajokat érő potenciális károsodások az élőhelytől, táplálkozóhelytől való elcsalogatástól a populáció teljes összeomlásáig, azaz lokális kipusztulásig terjedhetnek. A mesterséges fényforrások vonzerejét a szakirodalmi adatok szerint elsősorban annak kihelyezési magassága és emissziós spektruma befolyásolja, a teljesítmény változása kisebb hatású. A fénybe repülés jelenségének kialakulásában és volumenében rovarok faji és ivari érzékenysége, valamint bizonyos

környezeti körülmények is meghatározóak lehetnek. A fényforrások faunamódosító hatása direkt módon bizonyos rovarfajok megritkításával, indirekt módon pedig a rovarokat fogyasztó állatok (pl. denevérek és némely bagolyfaj) összegyűjtése és veszélyeztetése révén jelentős mértéket érhet el.

A katonai létesítményhez vezető 4,8 km hosszú szervízút ökológiai hatásai. A 0210, 0211 és 0214/3 hrsz-ú erdő művelési ágban levő területen kialakított 4,8 km hosszú 5 m koronaszélességű, 3 méter széles aszfaltút mellett kialakított mesterséges csapadékvíz elvezető árok eróziós folyamatokat indukál az erdő talajában, negatív hatást fejt ki az erdő talajvízháztartására, megváltoztatja ezáltal az érintett erdőterület ökológiai viszonyait, veszélyezteti az itt élő – főleg – kétéltűpopuláció élőhelyét. A szervízúttal érintkező erdőszegély állatvilága az út rendszeres használatával, az átmenő gépjármű forgalom következtében hosszú távon folyamatosan megtizedelődik, emellett az út a gyomoknak és nem kívánt állatfajoknak kínál elterjedési folyosót. Mindezek következtében az egész hatásterületen a diverzitás oly mértékű csökkenése következik be, amelynek eredményeként erdő magterülete is elszegényedik. Az út használatával járó emissziós hatások: szén-monoxid (CO), nitrogén-dioxid (NO₂), kén-dioxid (SO₂), kibocsátások, a nitrogén-oxidok (NO_x) hatásai és a porszenyyezés következtében az erdő szegélyesedése, a talaj savasodása, nitrofilizációja degradációs folyamatokat indukál az erdő növényvilágában. A védett erdő rész faállománya, a cserjeszint és a gypeszint növényállománya a gépjárműforgalom által kibocsátásra kerülő kipufogógázok káros hatásaira az egyes növényfajok toleranciahatárainak függvényében reagál. Egyes növényfajok esetében (pl. lágyszárúak) hamarabb, más növényfajoknál késleltetve válnak láthatóvá a károsodások. Amikor azonban a károsodások már láthatóvá válnak, a káros folyamat megállíthatatlan még akkor is, ha a károsanyag-kibocsátás drasztikus csökkentése következne be. Az immissziós hatások: a zajterhelés, a rezgés, fényszennyezés és az egyéb antropogén eredetű zavaró tényezők, valamint az emissziós és immissziós hatások együtthatása természetes élőhelyük elhagyására kényszerítik az átmenő forgalom által el nem pusztított vadon élő állatokat. A gerinctelen fauna különböző mértékben van kitéve a közlekedés hatásainak. Igen jelentős állománypusztítást okozhat a gépjárműforgalom olyan rovarfajok esetében, melyek viszonylag rövid időn belül nagy tömegben repülnek át az útfelület felett. Ilyen veszélynek vannak kitéve elsősorban rajzásokor az egyes bogárfajok, valamint az éjjeli és nappali lepkefajok. A szállítási, építési munkákkal járó porterhelés és a szállítógépek károsanyag kibocsátása közvetlenül pusztítanak a védett lepkefajokat, a lepkék hernyóit. A gépjárművek, szállítójárművek által kibocsátott mérgező füstgázok drasztikusan bántanak el a növényfogyasztó szervezetekkel, mivel ezek a lecsapódott porok közvetlenül meg is mérgezik azokat. A gerincesek közül a kétéltűek az az állatcsoport, amely mind egyedszámában mind fajszámában különösen veszélyeztetett. Számos tanulmány igazolja, hogy az utakon áthaladó forgalom drasztikusan csökkentheti a kétéltűfajok populációjának egyedszámát. Ennek oka elsősorban az, hogy a hulló- és kétéltűfajok többségének a párzási, telelő és lakóhelye nem ugyanazon az élőhelyen belül található. A hibernációból tavasszal felébredő hulló- és békafajok elvándorolnak azokhoz a kisebb-nagyobb vízfoltokhoz, ahol párzanak.

A fenti észrevételek figyelembe vételével javasolják a HUBN10007 kódszámú, Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel elnevezésű Különleges Madárvédelmi Terület (SPA) részét képező 780,8 ha nagyságú kánya-hegyi részterület Natura 2000 kezelési tervének kiegészítését, illetve átdolgozását.

A LEVEZETŐ tájékoztatta a fórum résztvevőit, hogy a terület rész valóban védelemre tervezett volt. A kérdéses területek a 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezései alapján 2007. február 1-étől tartoznak Igazgatóságunk működési területéhez, az ezt megelőző időszakban a területek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területéhez tartoztak. 1994-ben a BNPI jelölte ki a területet védelemre tervezettként, a kijelölés szakmai

indokait és a megalapozó dokumentációkat a BNP-s kollégák állították össze. Arra vonatkozóan nincs információja, hogy a védelemre tervezett területek helyrajzi számait nyilvánosságra hozó miniszteri jegyzéken miért nem szerepelnek (szerepeltek) a kérdéses területek. Tény, hogy Igazgatóságunkat a szakmai döntés előkészítése érdekében – ha volt is ilyen – nem keresték meg. A miniszteri jegyzék csak tájékoztató jellegű volt, az egyes területek jegyzéken való szerepeltetése jogkövetkezményt nem generált. A területek Natura 2000 területté történő minősítéséhez a kijelölést kezdeményező szakemberek megfelelő mennyiségű ornitológiai adattal rendelkeztek, egyéb fajcsoportok tekintetében azonban jelentős mértékben adathiányos a terület (pl. rovarok). Tájékoztatja a megjelenteket, hogy az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség az elmúlt napon egy környezeti felülvizsgálat elrendelésének tárgyában kereste meg az Igazgatóságot. A felülvizsgálati eljárás elindításának indokoltsága jelenleg szakmai véleményezés alatt áll. Az objektum üzemelésének hatásai közül a fényszennyezés tervben való szerepeltetését mindenképpen indokoltnak tartja. A kérdéskörhöz kapcsolódóan FIRMÁNSZKY GÁBOR tájékoztatta a résztvevőket, hogy 20 éves folyamatos ornitológiai adatsorra épült a kijelölés és a fenntartási terv. A közölt adatok szakmai hitelességét szavatolja. Az Igazgatóság köszönettel vesz minden biotikai adatot. A Bükki NPI által az 1990-es évek végén felterjesztett 11 védetté nyilvánítási javaslatból csak 1 realizálódott (a Kánya-hegy területét érintő sem). A felterjesztett területek természeti értékeinek megőrzését tudomása szerint akkor a Natura 2000 területhálózat keretében tervezték biztosítani.

BODA ZOLTÁN elnök, a KÁNYAHEGYI ERDŐBIRTOKOSSÁGI TÁRSULAT képviselőjében – felolvasás után – írásos dokumentumot nyújtott át az Igazgatóság képviselőjének. Sétélmezik, hogy a fórum meghirdetése nem megfelelően történt (nem a KET szabályai szerint), túl rövid időt biztosítottak a tervezet áttanulmányozására, illetve a tulajdonosok értesítésére. Elvárásaik és feltételeik között szerepel egy gazdasági-szociológiai hatásbecslés elkészíttetése is. Javasolják, hogy a hatásbecslés foglalkozzék a katonai megfigyelőállomás erdőállományban, termőföldben illetve a társulásokban, a növény- és állatvilág értékeiben okozott károkkal, az erdőgazdálkodót érintő jogkövetkezményekkel, valamint azok orvoslásával. A fenntartási tervben a kánya-hegyi megfigyelőállomás hatása, mint tájképzavaró, fényszennyező (madárvonulás etc.) objektum nem kerül bemutatásra, annak hatásaival sem a jelenlegi Kánya-hegyi madárvédelmi részterület Natura 2000 fenntartási terve sem egy már korábban elkészítendő hatástanulmány nem foglalkozott. Javasolják, hogy ha a nemzeti park munkatársai a hazai madárvilág jóval kisebb egyedeinek előfordulását példamutató alaposággal leírják, úgy a – gazdálkodók saját tapasztalatai alapján – jól látható/szemrevételezhető katonai megfigyelőtorony hatásaival /azok mérséklésével/ illetve a kapcsolódó kártalanítási kérdésekkel is foglalkozzanak a szakemberek. A hatásbecslési tanulmány térjen ki az erdőrésztlet szintű egyéb Natura 2000-es gazdasági korlátozások, munkaszervezés megvalósíthatósági problémáira (ld. hivatkozott erdőrésztlet leíró lapok), melyeknek ismertetését az Igazgatóság által megküldött dokumentumban nem található meg. Mivel az általunk elvárt hatásbecslés a tulajdonosok anyagi kártalanításának alapját képezi, így a szakértők kiválasztásánál egyeztetési jogot kérnek, illetve ragaszkodnak hozzá, hogy annak a szakértői munkaközösségébe legalább 50%-ban általuk is elfogadott szakértők kerüljenek bevonásra. Felhívják az Igazgatóság figyelmét arra, hogy a törvényi keretek által meghatározott normarendszert az Igazgatóság is tartsa be, és a magántulajdonhoz, illetve annak használatához kötődő jogok Alkotmányban is garantált tisztelete szerint intézkedjen.

CSONTOS BÉLA tulajdonos, gazdálkodó annak a véleményének adott hangot, mely szerint a gazdálkodók többsége a Natura 2000 területek kijelölésével általában nem ért egyet. Álláspontjuk szerint a kijelölésekhez kapcsolódóan tulajdonosi egyeztetéseket kellett volna tartani. Az egyeztetési fórumoknak meg kellett volna előznie a Natura 2000 területté nyilvánításokat. Jelenleg csak a korlátozásokkal szembesülnek, hiányolják a kompenzációt és

a kártalanítást. A Natura 2000 területekre vonatkozó pályázati lehetőségek korlátozottak, kedvezőtlenek, illetve egyes művelési módokra teljes egészében hiányoznak is (pl. erdők). A tervezetben ismertetett további korlátozásokat kedvezőtlennek, elfogadhatatlannak tartja. A tulajdonosok általános véleménye, hogy a tervezet jelentős többletterhet jelent, így kártalanítási és támogatási igényük van. Kifejtette, hogy nemzetközi összehasonlításban Magyarország jelentősen „túlteljesítette” a területkijelölési feladatot, mivel az ország jóval nagyobb arányát fedi le a Natura 2000 hálózat, mint a tehetősebb nyugat-európai országokban (pl. Franciaország).

A LEVEZETŐ felhívta arra a figyelmet, hogy a védett területeken (pl. nemzeti park, tájvédelmi körzet) a Natura 2000 kijelölés többletkorlátozást nem eredményez, az engedélyköteles tevékenységek körét, illetve a betartandó szabályokat a Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény szabályozza. A természetvédelmi oltalom alatt nem álló területekre a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet előírásai vonatkoznak. A Natura 2000 célkitűzések az erdő- és vadgazdálkodási, a mezőgazdasági és infrastruktúra-fejlesztési, illetve a környezetvédelmi szabályozáson keresztül realizálódnak. A kijelölés előtt folytatott jogszerű, engedélyezett tevékenység a Natura 2000 kijelölés után is folytatható. Tájékoztatta a fórum résztvevőit, hogy a szakmai szempontok alapján elvégzett területkijelölést követően, egy 90 napos időtartamú észrevételezési időszak állt rendelkezésre, illetve, hogy az Európai Bizottság a hazai Natura 2000 kijelölési folyamatot szabályszerűnek, a területkijelöléseket szakmailag megalapozottnak tartotta. Felhívta a figyelmet arra, hogy a Natura 2000 területekre vonatkozó földhasználati előírások teljesítéséért támogatás nyújtható (hazai és uniós forrásból). Jelenleg csak gyepekre van területalapú támogatás, erdőkre egyelőre nincs. A támogatásokhoz kapcsolódó kifizetéseket, illetve új támogatások bevezetését a Vidékfejlesztési Minisztérium vidékfejlesztésért felelős részlege (korábbi Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium) koordinálja. A Vidékfejlesztési Minisztérium természetvédelemmel foglalkozó munkatársai (korábbi Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium) már évekkel ezelőtt javaslatot készítettek az erdőterületekre vonatkozó támogatások bevezetésére. Mivel az EU állami erdőkre nem fizet támogatást, így a támogatottak köre a magángazdálkodókra terjedne ki. A támogatási rendszer jelenleg kidolgozás alatt áll. Kiemelte, hogy a Kárpát-medencében természetföldrajzi és biogeográfiai okok miatt lényegesen gazdagabb és különlegesebb az élővilág, mint Nyugat-Európában. Nem véletlen, hogy hazánk – ill. a Kárpát-medence egésze – Európa más részeitől jelentősen eltérő jellege miatt, a Natura 2000 rendszerben önálló biogeográfiai régióként jelenik meg. A területhasználat intenzitása nálunk lényegesen alacsonyabb a fejlettebb nyugati államokénál, így sokkal jobb állapotban maradhatott meg az eredeti élővilág.

CSÁK GÁBOR (HONVÉDELMI MINISZTERIUM INFRASTRUKTURÁLIS ÜGYNÖKSÉG) tájékoztatja a résztvevőket, hogy a HM és a VM közös vállalása, hogy a részterületre elkészítik a fenntartási tervet. A HM jelentős erőfeszítéseket tesz az egészséges környezet és a természet megőrzése érdekében, külön hangsúlyozza a fenntarthatóság kérdését. Tájékoztatása szerint a Honvédelmi tárcának számos Natura 2000 terület áll a kezelésében, melyeken jelentős természet- és környezetvédelmi célú beavatkozások történnek (kármentesítés, fejlesztés stb.). Elfojadja, hogy megvizsgálják – a lokátorállomás biztonságos üzemeltetésének fenntartása mellett –, a környezetterhelés csökkentésének lehetőségeit (pl. biztonsági megvilágítás okozta fényszennyezés mérséklése).

KOLESZÁR SÁNDOR Hollóháza polgármestere felhívta arra a figyelmet, hogy a honvédségi ingatlan tájképromboló hatása elsősorban Hollóháza vonatkozásában jelentkezik. A torony tájbaillesztésének fontosságát hangsúlyozta. Felhívja a figyelmet arra, hogy a torony technikailag el fog avulni, használata egy idő után felesleges lesz, így az utóhasznosítás, rekultiváció kérdésével is mindenképpen foglalkozni kell. A Honvédelmi Minisztérium képviselőjéhez kérdést intézett, mely a torony fennmaradásának tervezett időtartamára, utóhasznosítási lehetőségeire vonatkozott.

CSÁK GÁBOR (HONVÉDELMI MINISZTERIUM INFRASTRUKTURÁLIS ÜGYNÖKSÉG) tájékoztatta a résztvevőket, hogy a HM közép és hosszú távú tervei között sem szerepel az objektum megszüntetése. A jelenlegi szabályok szerint a települési önkormányzatok megigényelhetik a funkciójukat veszített honvédségi ingatlanokat, az utóhasznosítási lehetőségeket majd akkor meg kell vizsgálni.

BODA ZOLTÁN erdőtulajdonos felhívta a figyelmet arra, hogy a környező településeken kiemelkedő jelentőségű munkalehetőséget és bevételi forrást jelent a vendéglátás. Bizonyos turisztikai célú utóhasznosítási módok az önkormányzatok számára elképzelhetők (kilátóként történő hasznosítás stb.).

HÁROMHUTA (PÁLHÁZA KÖRJEGYZŐSÉG JEGYZŐJE) TELEPÜLÉS KÖRJEGYZŐJE szintén annak adott hangot, hogy a gazdálkodók többsége a Natura 2000 területek kijelölésével általában nem ért egyet. Álláspontja szerint a kijelölésekhez kapcsolódóan tulajdonosi egyeztetéseket kellett volna tartani. Az egyeztetési fórumoknak meg kellett volna előznie a Natura 2000 területté nyilvánításokat. Jelenleg csak a korlátozásokkal szembesülnek (melyek jelentő anyagi hátrányt eredményeznek), és hiányolják a kompenzációt és a kártalanítást.

A LEVEZETŐ megismételte, hogy a kijelölés szakmai alapokon történt, a pillanatnyi tulajdonosi érdekek bevonása egy szakmai alapokra helyezett döntési folyamatba nyilvánvalóan indokolatlan lett volna. Tájékoztatta a megjelenteket, hogy a fenntartási terv készítése egy folyamat, megalapozott indokok alapján a későbbiekben a véglegesített terv módosítható.

A MISKOLCI BÁNYAKAPITÁNYSÁG írásban megküldött állásfoglalása szerint, a tárgyi terület fedésben van az Országos Ásványvagyon Nyilvántartásban 05-01-200-02-5930 kódszámú, Telkibánya, Kánya-hegy elnevezésű, megkutatott készletű kálitufa és 95 531 kódszámú, Telkibánya, központi terület elnevezésű, megkutatott készletű nemesfémérc nyersanyagokkal. A Natura 2000-es terület fenntartási tervéhez csak abban az esetben járulnak hozzá, ha a fenti megkutatott ásványi nyersanyag készletek kitermelhetőségének a lehetőségei számottevően nem romlanak. Felhívják a figyelmet arra, hogy a terület alatt ércbányászati tevékenység folyt, számos táró, vágat, horpa maradt vissza. Egyébként nem ismernek olyan földtani tényezőt, ami számottevően hátrányosan befolyásolná a fenntartási tervben leírtakat. megjegyzi, hogy számos földtani és ipartörténeti adat áll rendelkezésre a területre vonatkozóan.

CSISZÁR JENŐ, CSISZÁR JENŐNÉ és CSISZÁR LÁSZLÓ tulajdonosok, akik a telkibányai Kánya-hegy Natura 2000 védettség alá eső erdő és gyepterületeken jelentős tulajdonnal rendelkeznek, írásban megküldött állásfoglalásuk szerint a területeken úgy rendelkeztek el korlátozásokat példátlan módon (az európai jogrenddel ellentétesen), hogy nemcsak nem kérdezték meg a tulajdonosokat, hanem arról nem is értesítették őket, holott ez az ingatlanok jelentős értékvesztését okozza. E korlátozásokról a környezetvédelmi hatóság (jelen esetben a nemzeti park) fenyegető fellépéseiből és szankcióiból értesülhettek a tulajdonosok. Megítélésük szerint amennyiben a környezetvédelmi hatóság úgy látja, hogy a területükön védelemre szoruló értékek vannak, úgy a védettség elrendelésére a tulajdonosokkal történt előzetes egyeztetés és teljes kártalanítást követően kerülhet sor. Ennek az előzetes egyeztetésnek a részét kell képezze egy olyan hatástanulmány elkészítése (melynek költségeit az elrendelő hatóságnak kell vállalnia), ahol tételesen megfogalmazza a védelem elrendeléséből eredő, a tulajdonosokat érő károkat és azok ellentételezését. Álláspontjuk szerint a tervezetben felsorolt támogatások megtévesztők. Gyepgazdálkodás esetén, aki egyetlen parcellára is igénybe vesz Natura 2000 támogatást, annak a gazdasága teljes területére (az összes többi parcellára is) ugyanazok a szigorúbb gazdálkodási, adminisztrációs előírások vonatkoznak, függetlenül attól, hogy nem védett területen fekszenek. Az erdő környezetvédelmi kifizetéseknek például semmi köze nincs a Natura 2000 védettséghez. A tervezett fenntartási tervben nem olvashattak például arról, hogy az éjszaka

fényárban úszó katonai objektumnak milyen hatása van a környező területek élővilágára, a vonuló madarakra. A felsorolt indokok alapján tiltakoznak a Natura 2000 védetség ellen és követelik annak törlését a tulajdoni lapról fenti egyeztetések és megállapodások megtörténteig.

GÉCZI ISTVÁN az ABAÚJ-ZEMPLÉN ÉRTÉKEIÉRT KÖZHASZNÚ EGYESÜLET képviselőjében tett írásos tájékoztatása szerint a fenntartási tervhez érdemi kiegészítést fűzni nem tud. A Mária-hegyi aknánál előforduló fokozottan védett tavi denevér (*Myotis dasycneme*) előfordulására azonban felhívja az Igazgatóság figyelmét.

Az ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG írásos véleményében a fenntartási tervvel kapcsolatban kifogást nem emel. Az érintett területen ÉKÖVIZIG kezeléssel vízfolyás, tározó, figyelőkút nem található.

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI MEZŐGAZDASÁGI SZAKIGAZGATÁSI HIVATAL NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI IGAZGATÓSÁG írásban megküldött nyilatkozatában (szakhatósági véleményében) kifejti, hogy a termőföldterületek vonatkozásában gondoskodni kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzanak, azok mezőgazdasági művelhetősége és megközelíthetősége ne korlátozódjon. Talajvédelmi szempontból a fenntartási terv ellen kifogást nem emel.

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI MEZŐGAZDASÁGI SZAKIGAZGATÁSI HIVATAL ERDÉSZETI IGAZGATÓSÁG írásban megküldött nyilatkozatában kifejti, hogy jogértelmezése és a rendelkezésre álló információk szerint az Igazgatóság által megküldött anyag kísérő levelében leírtakkal ellentétben jogszabály nem határozza meg a nemzeti park igazgatóság hatáskörét Natura 2000 fenntartási terv jóváhagyásával, „véglegesítésével” kapcsolatban. Az adott tárgyban meghatározó 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ (4) bekezdése csupán annyit fogalmaz meg, hogy „a terv készítése során egyeztetni kell a nemzeti park igazgatósággal.”. Másrészről a Korm. rendelet felsorolja azon dokumentumokat, melyek megfelelnek a kitűzött célnak, vagyis Natura 2000 fenntartási tervnek minősülnek. Ezzel összefüggésben a megküldött terv nem pontosítja az elkészítésének alapjául szolgáló jogszabályt, nem fejt ki, hogy figyelemmel a Korm. rendelet 4. § (3) bekezdés b), illetve c) pontjában hivatkozottakra a „külön jogszabályok” közül mely jogosítja fel a nemzeti park igazgatóságot a terv elkészítésére.

Megküldött állásfoglalása szerint a fentebb hivatkozott kormányrendelet 4. § (5) bekezdése értelmében „A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”. Ennek ellenére a dokumentum – megítélése szerint a megfelelő jogszabályi indokolás hiányában jogszerűnek nem tekinthető módon – kötelező érvényű előírásokat, korlátozásokat fogalmaz meg a 3.2.1.3. alfejezetében. Véleményük szerint alapvető, tartalmi igényekkel össze nem egyeztethető hiányossága a tervezetnek, hogy nem határozza meg konkrétan a közösségi jelentőségű jelölő fajok élőhelyét. Ennek hiányában a 3.2.1.3. alfejezet 3. bekezdése nem értelmezhető, nem tartható be az erdőgazdálkodásra vonatkozó előírás. Nem tartja helyénvalónak az erdőterv tartalmára való hivatkozást a 3.2.1.3. alfejezet utolsó előtti bekezdésében, hiszen nem rendelkezik arról jogszabály, hogy a fenntartási tervnek alárendelt része lenne az adott erdőterületre vonatkozó erdőterv, másrészt a konkrét helymegjelölés is hiányzik, ezért értelmezhetetlennek tartják a leírt korlátozásokat.

A vonatkozó jogszabály alapján kötelező tartalmi eleme a tervnek a működő és a javasolt agrártámogatási rendszerről szóló rész. A tervezet konkrétumok nélkül, általánosságban fogalmazza meg, hogy az „erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások igénybevétele javasolt.”. Ennek kifejtése, részletezése hiányzik, vagyis nem ismerhető meg a dokumentumból, hogy milyen tulajdonviszonyok esetében, mely kezelési javaslatokkal összefüggésben, milyen támogatási jogcím igénybevétele lehetséges, illetve javasolt.

Az MGSZH ERDÉSZETI IGAZGATÓSÁG véleménye szerint alapjaiban kérdőjelezi meg a fenntartási terv tervezet javaslatainak (ténylegesen korlátozási előírásainak) szükségességét a dokumentum 1.3.3.2. alfejezete, amikor megállapítja, hogy „összességében a vizsgált terület erdeinek természetességi állapota, fafaj-összetétele, korosztályviszonyai kedvezőek...”. Ezen kedvező állapot, természetvédelmi helyzet fenntartására törvényi, jogszabályi garancia létezik, így az okszerű, erdőterv szerinti erdőgazdálkodás folytatásának korlátozása a Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése értelmében nincs szükség, illetve jogszerűen az nem korlátozható. Kéri, hogy az állásfoglalásában részletezett szempontokat vegye figyelembe az ANPI a terv véglegesítésekor.

Az ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG írásban megküldött állásfoglalása szerint a fenntartási tervben megfogalmazott kezelési javaslatok, stratégiák elősegítik a természetvédelmi célkitűzések megvalósulását. A Felügyelőség a fenntartási tervben foglaltakkal egyetért, annak elfogadását támogatja, azzal kapcsolatosan további megjegyzést nem tesz.

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG SZOLGÁLTATÁSMINŐSÉG-FELÜGYELETI KOMPETENCIA KÖZPONT írásos állásfoglalásában felhívja az ANPI figyelmét arra, hogy a meglévő elektronikus hírközlési építményekről a NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG nem rendelkezik nyilvántartással, azt a távközlési szolgáltatók vezetik. Az elektronikus hírközlési építmények érintettségének feltárása és figyelembevétele, az azokat megközelítő (keresztező) építmény tervezőjének a kötelezettsége. Kérik, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatókat vonják be az eljárásba. A fenntartási tervvel kapcsolatban a NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG kéri, hogy a meglévő elektronikus hírközlési létesítmények üzemeltetésével összefüggő – fenntartási és hibaelhárítási – tevékenység biztosítását az ANPI írja elő. A felsorolt kitételek figyelembe vételével a fenntartási terv jóváhagyásához hozzájárul.

PERLAKI TAMÁS erdőtulajdonos írásban megküldött álláspontja szerint sem az egyeztetési folyamatot lezárása nem lehetséges a vegetációs időszakban végrehajtandó részletes terepi felmérés nélkül, illetve előtt, sem a fenntartási terv nem készíthető el e nélkül. A tárgyalás hasznos lehet, azonban az egyeztetési folyamat a november 25-i megtartásával nem zárható le, a jogszabályi és szakmai feltételeknek megfelelő fenntartási terv önmagában ez alapján nem készíthető el.

Az erdő tulajdonosainak egy része Magyarország távoli részein lakik, az ő kiértesítésük – beleértve a terv tervezetének kikézbésítését is –, azaz a teljes körű kiértesítés nem oldható meg november 25-ig. A terv és az értesítés kézhezvételétől az egyeztető tárgyalásig számított minimális 8 napot az álláspontok kialakításáig számukra egyébként is az Igazgatóságnak biztosítania kellene. Tájékoztatja az Igazgatóságot, hogy amennyiben jövő tavasszal elvégzendő tereptani vizsgálatok nélkül készítik el, és véglegesítik a fenntartási tervet, azt minden fórumon meg fogja támadni.

Megismétli korábbi álláspontját, miszerint a Honvédelmi Minisztériumot, mint az erdő jogsértő használóját, nevesíteni szükséges a fenntartási tervben, a honvédelmi célú, engedély nélküli erdő igénybevétele ökológiai következményeit fel kel mérni, és meg kell állapítani a HM-et terhelő kompenzációs kötelezettségeket.

Megjegyezi, hogy a Tiszántúli Természetvédők Társulata valamint ő, két különböző kérelmet nyújtott be az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Igazgatósághoz környezetvédelmi felülvizsgálati eljárás elindítására. Ennek az eljárásnak az eredménye alapján készíthető el a fenntartási terv.

A NEMZETI KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS IGAZGATÓSÁGA írásos állásfoglalásában a tervezettel egyetért, azonban kéri, hogy a rendezési és szabályozási tervek közlekedési fejezetét egyeztessék a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. B.-A.-Z. megyei Igazgatóságával. Felhívják a

figyelmet arra, hogy a tervezézésről, az elkészített tervekkel kapcsolatos egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni, a jegyzőkönyvet a tervdokumentációba be kell csatolni. Az esetleg kialakítandó, áthelyezendő, ideiglenes és végleges útépitéshez, valamint a megszüntetendő közlekedési létesítményekrea Közlekedési Hatóságtól engedélyt kell kérni a 15/2000. (XI. 16.) KöViM rendeletben foglaltaknak megfelelően. Kiemelik, hogy a területrendezések, a szükséges telekalakítások során valamennyi ingatlan közúti kapcsolatát biztosítani kell. A szükséges útlezárások, elterelések végrehajtásához a közútkezelőtől engedélyt kell kérni, a Közlekedési Hatósághoz be kell jelenteni.

Az emlékeztetőt összeállította: dr. Boldogh Sándor természetmegőrzési osztályvezető

Jósvafő, 2010. december 10.

dr. Boldogh Sándor

Látta:

Veress Balázs igazgató

Terület hektár

Halmaz neve: anpi

Erdőterv 2.3.1.

[illegible]

Terület hektár

Halmaz neve: anpi

Iroda: 9 Miskolci ETI

Erdőterv 2.3.1.

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

[illegible]

Terület hektár

Halmaz neve: anpi

Erdőterv 2.3.1.

ÖSSZESEN

[illegible]